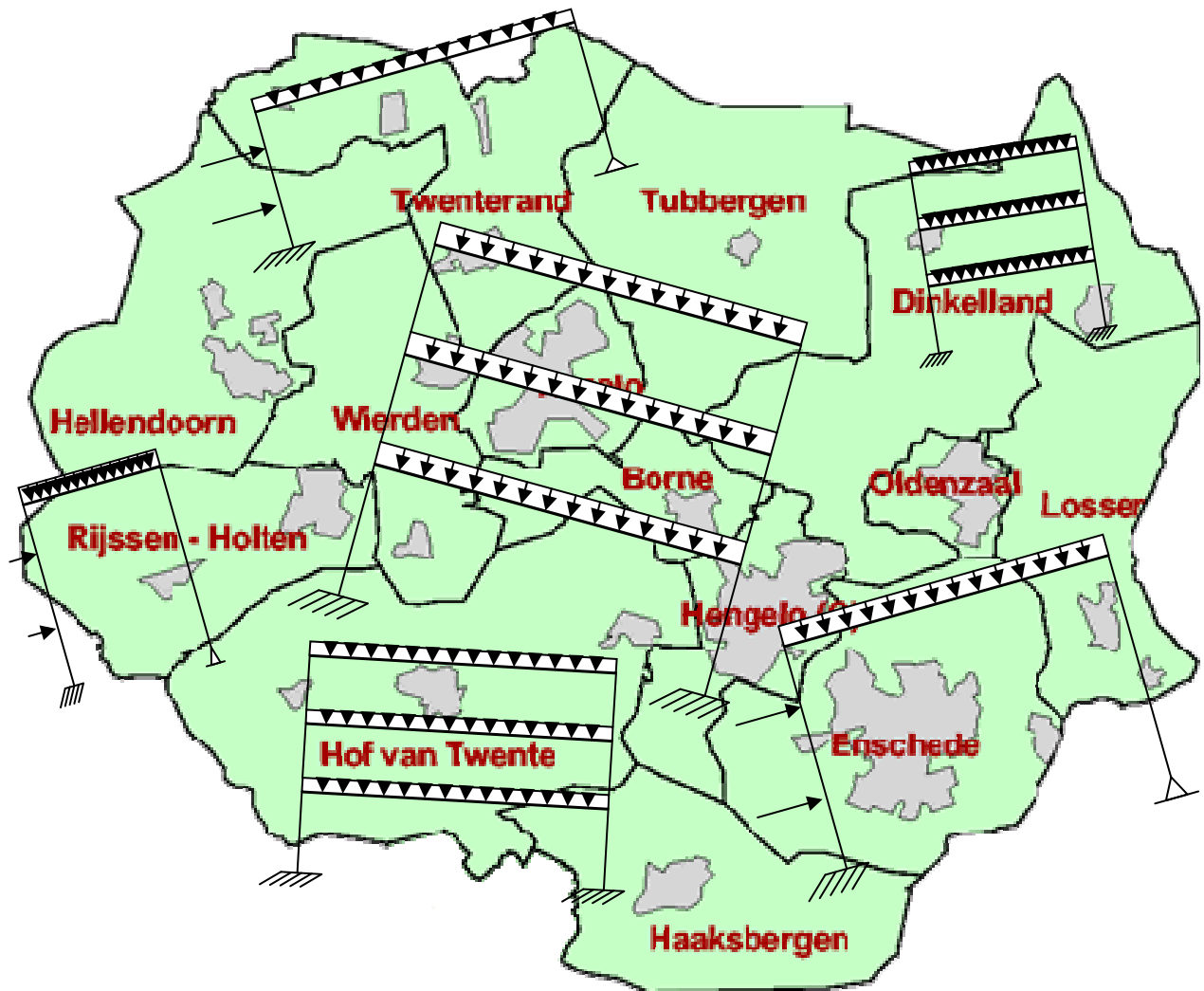

De constructieve toets in de regio Twente

Een onderzoek naar de mogelijkheid tot regionaal intergemeentelijk samenwerken op het gebied van de constructieve toets

J. Huizinga
Technische Bedrijfskunde
Universiteit Twente

Auteur: Jeroen Huizinga

De constructieve toets in de regio Twente

Een onderzoek naar de mogelijkheid tot regionaal intergemeentelijk samenwerken op het gebied van de constructieve toets

Opdrachtgever: Gemeente Enschede
Opleiding: Technische Bedrijfskunde
Opleidingsinstituut: Universiteit Twente
Plaats en datum: Enschede, 1 april 2006

Samenvatting

Dit verslag is een uitwerking van mijn afstudeeropdracht bij de Gemeente Enschede voor de opleiding Technische Bedrijfskunde aan de Universiteit Twente. Gemeenten voeren in het kader van de Bouw & Woning toezicht de constructieve toets uit. De constructieve toets is een onderdeel van de controle van een bouwvergunningaanvraag alvorens er tot afgifte van een bouwvergunning kan worden overgegaan.

Sinds een aantal jaren heeft de Gemeente Enschede meerdere constructeurs in dienst die de constructieve toets uitvoeren. Ook heeft zij in 2003 een beleid, in de vorm van een toetsingsprotocol, bestuurlijk vastgelegd voor de uitvoering van de constructieve toets. Er zijn een aantal gemeenten, uit de regio Twente, bij de Gemeente Enschede geweest die om assistentie hebben gevraagd bij de uitvoering van de constructieve toets. Nu wil de Gemeente Enschede graag weten op welke manier zij het beste assistentie kan verlenen aan deze gemeenten.

Op het gebied van bouwvergunningverlening en constructieve toetsing is de landelijke overheid bezig met een aantal nieuwe ontwikkelingen. Deze ontwikkelingen zullen een invloed hebben op de huidige manier van werken binnen het bouwvergunningverlening proces. Een probleem van de Gemeente Enschede is echter, dat zij niet weet welke gevolgen deze ontwikkelingen zullen hebben voor de huidige manier van werken, en dus ook voor de manier waarop zij assistentie kan verlenen aan de gemeenten in de regio Twente. De doelstelling van dit onderzoek is de volgende:

Het doel van deze afstudeeropdracht is het doen van aanbevelingen aan de Gemeente Enschede over een adequate manier van assistentie verlenen aan de gemeenten in de regio op het gebied van de constructieve toets. Dit door middel van een onderzoek naar de uniformiteit van de constructieve toets in de regio Twente, een onderzoek naar de mogelijkheden tot intergemeentelijke samenwerking en een analyse van autonome (landelijke) ontwikkelingen op het gebied van bouwvergunningverlening en constructieve toetsing.

Opbouw van het onderzoek en conclusies.

Het onderzoek is opgebouwd uit een analyse van de constructieve toets bij de Gemeente Enschede, een onderzoek naar drie ontwikkelingen (Gecertificeerde Bouwbesluit-toets, Digitaal Bouwloket en omgevingsvergunning) en de gevolgen van deze ontwikkelingen voor de constructieve toets en een analyse van de theorie van intergemeentelijk samenwerken.

Deze analyses hebben twee producten opgeleverd. De eerste is een concept Enschede, welke als vergelijking dient voor de constructieve toets bij de onderzochte gemeenten. Dit concept geeft de kenmerken van de constructieve toets bij de Gemeente Enschede in de onderdelen beleid, organisatie, capaciteit en methode. Tevens staan hierin de gevolgen van de ontwikkelingen, voor de constructieve toets, verwerkt. Deze gevolgen zijn minimaal en het komt er op neer dat alleen de gevolgen van het Digitale Bouwloket meegenomen zijn in het concept.

Het andere product is de onderzoeksoptiek. Deze onderzoeksoptiek werkt als een soort filter op de informatie welke verkregen wordt bij de analyse van de constructieve toets bij de verschillende gemeenten. Voor deze onderzoeksoptiek zijn er algemene aandachtspunten uit de analyse van de constructieve toets bij de Gemeente Enschede opgesomd en zijn er aandachtspunten vanuit de theorie van intergemeentelijke samenwerking toegevoegd. De onderzoeksoptiek bestaat uit de onderdelen:

- Beleid;
- Methode;
- Beschikbare middelen.
- Organisatie;
- Welvaartswinst;
- Capaciteit;
- Consensus over het eindresultaat;

Voor het onderzoek, naar de uniformiteit van de constructieve toets in de regio, is er, vanuit de onderzoeksoptiek, bij 5 gemeenten een interview afgenomen en is er met 1 gemeente kort telefonisch contact geweest. Uit deze gesprekken is gebleken dat 2 gemeenten de constructieve toets niet tot nauwelijks uitvoeren en 4 gemeenten voeren de toets geheel of gedeeltelijk uit. De belangrijkste resultaten die dit onderzoek heeft opgeleverd staan hieronder in een schema uiteengezet.

	<i>Resultaten</i>
<u>Beleid</u>	▪ 1 van de 6 gemeenten heeft een beleid voor de uitvoering van de constructieve toets. Dit beleid is een toetsingsprotocol opgesteld via de zogeheten CKB-systematiek; ▪ De andere gemeenten hebben op het moment geen vastgesteld beleid.
<u>Organisatie</u>	▪ Indien gemeenten de constructieve toets geheel of gedeeltelijk uitvoeren heeft de uitvoerende partij een adviserende rol geen beslissende; ▪ 3 gemeenten besteden de constructieve toets uit aan een marktpartij. ▪ Geen van de gemeenten heeft een aparte afdeling waar de constructieve toets uitgevoerd wordt.
<u>Capaciteit (fysiek)</u>	▪ Er zijn grote verschillen over het aantal uit te voeren constructieve toetsen bij een bepaald aantal bouwvergunningaanvragen; ▪ 2 gemeenten hebben voldoende capaciteit om de volgens hen benodigde constructieve toetsen uit te voeren.
<u>(kennis)</u>	▪ De personen die de constructieve toets uitvoeren hebben voldoende kennis om de toets uit te voeren;
<u>Methode</u>	▪ Er wordt wel gewerkt volgens een bepaalde methode, alleen deze wordt niet altijd als zodanig herkend; ▪ De ontvankelijkheid wordt altijd bepaald alleen worden de benodigde controles daarna niet altijd uitgevoerd.
<u>Welvaartswinst</u>	▪ 5 van de 6 gemeenten zien voordelen in samenwerken op het gebied van de constructieve toets; ▪ Het belangrijkste voordeel dat de onderzochte gemeenten zien is uniformiteit van werkwijze en kwaliteit in de regio; ▪ Afhankelijkheid van andere partijen wordt door de meeste gemeenten als belangrijkste nadeel gezien echter vindt geen enkele gemeente de nadelen opwegen tegen de voordelen van een samenwerkingsverband.
<u>Consensus over het eindresultaat</u>	▪ De gemeenten onderscheiden 3 samenwerkingsvormen, namelijk: eigen constructeurs, gezamenlijk uitbesteden en centrumgemeente. ▪ De samenwerkingsvorm centrumgemeente heeft van vele gemeenten de voorkeur; ▪ De gemeenten stellen elk hun eigen voorwaarden.
<u>Beschikbaarheid van middelen</u>	▪ 4 van de 6 gemeenten hebben een budget beschikbaar voor de uitvoering van de constructieve toets; ▪ Er is grote verscheidenheid in de beschikbare budgetten; ▪ Alle budgetten zijn ook beschikbaar voor een samenwerkingsverband.

Uit het onderzoek bij de verschillende gemeenten zijn een aantal conclusies te trekken. Allereerst kan er gezegd worden dat bij 4 van de 6 gemeenten de constructieve toets niet op het wettelijk vereiste niveau zit. Ten tweede is er door de verschillen tussen alle gemeenten geen uniformiteit op het gebied van de constructieve toets in de regio. Het merendeel van de

gemeenten ziet voordelen in samenwerken op het gebied van de constructieve toets en zou dit ook graag willen doorvoeren.

Aanbevelingen

Op basis van het gedane onderzoek en vergaarde inzichten worden 2 aanbevelingen gedaan. Doordat niet alle Twentse gemeenten mee zijn genomen in het onderzoek is het niet mogelijk om aanbevelingen te doen voor de gehele regio Twente. Het is niet uitgesloten dat deze aanbevelingen ook voor de gehele regio zouden gelden, echter om dit met zekerheid te zeggen zou een aanvullend onderzoek, bij deze gemeenten, nodig zijn.

Aanbeveling 1

De eerste aanbeveling is bedoeld voor de onderzochte gemeenten. De Gemeente Enschede kan hierin een voortrekkers- dan wel begeleidingsrol vervullen. Het doel van deze aanbeveling is het creëren van een uniforme werkwijze voor de uitvoering van de constructieve toets bij de deelnemende gemeenten.

De gemeenten moet gezamenlijk een toetsingsprotocol voor de constructieve toets opstellen en bestuurlijk vastleggen. De personen of de marktpartij die op het moment de constructieve toets uitvoeren blijven dit doen. De ontvankelijkheid bepaling moet door de gemeenten zelf uitgevoerd worden.

Gevolg van deze aanbeveling is dat er bij de betrokken gemeenten op eenzelfde wijze getoetst wordt. Er ontstaat meer uniformiteit in de regio op het gebied van de constructieve toets, wat de gemeenten als meest genoemde voordeel aangegeven hebben. Daarnaast wordt er nu door elke gemeente bestuurlijke verantwoording genomen voor de uitvoering van de constructieve toets. Bijkomend voordeel is, dat er een beter inzicht verkregen wordt in de hoeveelheid uit te voeren constructieve toetsen.

Aanbeveling 2

Deze aanbeveling is voor alle gemeenten die hebben deelgenomen aan het onderzoek en de Gemeente Enschede. Het doel wat met deze aanbevelingen nagestreefd wordt is een intergemeentelijk samenwerkingsverband in de regio, waarin de constructieve toets voor de deelnemende gemeenten op een uniforme wijze door dezelfde partij wordt uitgevoerd. Uitgangspunt bij aanbeveling 2 is, dat aan de eerste aanbeveling gehoor gegeven is.

De aanbeveling is dus het opzetten van een intergemeentelijk samenwerkingsverband waarin de constructieve toets voor meerdere gemeenten door één en dezelfde partij uitgevoerd wordt. Welke vorm dit samenwerkingsverband zou moeten krijgen is op dit moment niet vast te stellen. Dit is afhankelijk van de gemeenten die deelgenomen hebben aan dit onderzoek en de vraag of de Gemeente Enschede mee wil doen in een dergelijk samenwerkingsverband. De Gemeente Enschede zou verschillende rollen in een dergelijk samenwerkingsverband kunnen vervullen. Die van centrumgemeente of gewoon als participant in het samenwerkingsverband. Gevolg van een samenwerkingsverband, op het gebied van de constructieve toets, met meerdere gemeenten in de regio is dat de constructieve toetsen op een uniforme wijze met dezelfde kwaliteit uitgevoerd worden.

Er bestaat de mogelijkheid dat er meer gemeenten zijn, welke niet in dit onderzoek zijn betrokken, die willen participeren in een dergelijk samenwerkingsverband. (genoemd bij aanbeveling 1 en 2.) Een extra opmerking bij de aanbevelingen is dus om meer gemeenten bij een eventueel samenwerkingsverband te betrekken dan alleen de gemeenten die meegewerkt hebben aan dit onderzoek.

Voorwoord

In april 2005 vroeg de heer Heino, constructeur bij de Gemeente Enschede, mij of ik geïnteresseerd was in een afstudeeropdracht bij de Gemeente Enschede. Mijn antwoord was stellig ja, en al gauw vond het eerste kennismakingsgesprek plaats bij de Gemeente Enschede. Tijdens dit eerste kennismakingsgesprek is besproken wat er onderzocht moest worden en waarom.

Bij de Dienst Stedelijke Ontwikkelingen en Beheer, cluster Bouwen en Milieu op de afdeling Techniek en Advies wordt onder andere de constructieve toets uitgevoerd. In de nabije toekomst zouden een aantal autonome landelijke ontwikkelingen doorgevoerd worden welke gevolgen kunnen hebben voor de uitvoering van deze toets. Tevens was door een tweetal gemeenten hulp gevraagd aan de Gemeente Enschede bij de uitvoering van de constructieve toets. De afstudeeropdracht omvat het onderzoek naar de gevolgen van deze ontwikkelingen en het een onderzoek naar de constructieve toets in de regio Twente. Dit rapport is de uitwerking van deze onderzoeken en de afstudeerscriptie voor mijn opleiding Technische Bedrijfskunde aan de Universiteit Twente.

Het slagen en het bestaan van deze opdracht was niet mogelijk geweest zonder de hulp van een aantal mensen en organisaties, welke ik bij deze daarom ook zou willen bedanken. Ik kan helaas niet iedereen noemen, maar ik zal er een aantal uitlichten. Als eerste Robert Heino: bedankt voor het initiatief wat geleid heeft tot deze afstudeeropdracht, de begeleiding en het talloze malen doornemen van mijn concept teksten. Als tweede Rienk van de Werff: bedankt voor het mogelijk maken van de opdracht en het in contact brengen van mij met de benodigde gemeenten en personen. Als derde Henk Kroon: bedankt voor het overnemen van mijn begeleiding tijdens het afstuderen en het (bijna wekelijks) even tijd maken om mijn voortgang te bespreken.

Enschede 1 april 2006
Jeroen Huizinga

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	9
2	ONDERZOEKSOPZET	10
2.1	INLEIDING	10
2.2	PROJECTKADER	10
2.3	DOELSTELLING	10
2.4	ONDERZOEKSMODEL	10
2.4.1	<i>Model</i>	11
2.4.2	<i>Verwoording</i>	11
2.5	ONDERZOEKSVRAGEN	11
2.6	AANPAK	12
2.6.1	<i>Onderzoeksoptiek & Concept Enschede</i>	12
2.6.2	<i>Analyse gemeenten</i>	13
2.7	ONDERZOEKSSTRATEGIE	13
3	DE CONSTRUCTIEVE TOETS	15
3.1	INLEIDING	15
3.2	WETTELIJK KADER VAN DE CONSTRUCTIEVE TOETS	15
3.3	WAT IS DE CONSTRUCTIEVE TOETS?	15
3.4	DE CONSTRUCTIEVE TOETS IN ENSCHEDE	15
3.4.1	<i>Beleid</i>	16
3.4.2	<i>Organisatie</i>	17
3.4.3	<i>Capaciteit</i>	17
3.4.4	<i>Methode</i>	18
3.5	AANDACHTSPUNTEN VAN DE CONSTRUCTIEVE TOETS	19
4	ONTWIKKELINGEN	21
4.1	INLEIDING	21
4.2	GECERTIFICEERDE BOUWBESLUIT-TOETS	21
4.2.1	<i>Wat is de Gecertificeerde Bouwbesluit-toets?</i>	21
4.2.2	<i>Gecertificeerde Bouwbesluit-toets op dit moment</i>	21
4.2.3	<i>Gevolgen van de Gecertificeerde Bouwbesluit-toets voor de constructieve toets</i>	22
4.3	DIGITAAL BOUWLOKET	22
4.3.1	<i>Wat is het Digitaal Bouwloket</i>	22
4.3.2	<i>Het Digitaal Bouwloket op dit moment</i>	23
4.3.3	<i>Gevolgen van het Digitaal Bouwloket voor de constructieve toets</i>	24
4.4	OMGEVINGSVERGUNNING	24
4.4.1	<i>Wat is de Omgevingsvergunning</i>	24
4.4.2	<i>De Omgevingsvergunning op dit moment</i>	24
4.4.3	<i>Gevolgen van de Omgevingsvergunning voor de constructieve toets</i>	25
4.5	SAMENVATTING EN CONCLUSIES	25
5	INTERGEMEENTELIJKE SAMENWERKING	27
5.1	INLEIDING	27
5.2	WETTELIJK KADER VAN INTERGEMEENTELIJKE SAMENWERKING	27
5.3	WAT IS INTERGEMEENTELIJKE SAMENWERKING	27
5.4	VORMEN VAN INTERGEMEENTELIJKE SAMENWERKING	28
5.5	FACTOREN VAN INTERGEMEENTELIJKE SAMENWERKING	29
5.6	AANDACHTSPUNTEN VAN INTERGEMEENTELIJKE SAMENWERKING BIJ CONSTRUCTIEVE TOETSING	30
6	ONDERZOEKSOPTIEK EN CONCEPT ENSCHEDE	31
6.1	ONDERZOEKSOPTIEK	31
6.2	CONCEPT ENSCHEDE	32

7	VERGELIJKING VAN DE ONDERZOCHE GEMEENTEN	33
7.1	INLEIDING	33
7.2	BELEID	33
7.3	ORGANISATIE	34
7.4	CAPACITEIT	35
7.5	METHODE	36
7.6	WELVAARTSWINST	37
7.7	CONCENSUS OVER HET EINDRESULTAAT	38
7.8	BESCHIKBARE MIDDELEN	39
7.9	SAMENVATTING EN CONCLUSIE	40
8	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	41
8.1	CONCLUSIES	41
8.2	AANBEVELINGEN	43
8.2.1	<i>Aanbeveling 1</i>	43
8.2.2	<i>Aanbeveling 2</i>	44
8.2.3	<i>Samenvattende conclusie uit de aanbevelingen</i>	46
9	LITERATUURLIJST	47
10	BIJLAGEN	49
BIJLAGE I:	ARTIKELN UIT DE WONINGWET EN HET BOUWBESLUIT 2003	50
BIJLAGE II:	PRIORITERING BOUWBESLUITTOETS (TOETSINGSPROTOCOL ENSCHEDE)	52
BIJLAGE III:	ARTIKELN UIT BESLUIT INDIENINGSVEREISTEN AANVRAAG BOUWVERGUNNING	53
BIJLAGE IV:	ARTIKELN UIT DE WET GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN (WGR)	55
BIJLAGE V:	INTERVIEWVRAGEN	57
BIJLAGE VI:	RESULTATEN BIJ DE VERSCHILLENDE GEMEENTEN NAAR ONDERZOEKSOPTIEK	59

1 Inleiding

De constructieve toets in de regio Twente. Hoe toetsen verschillende gemeenten de constructieve veiligheid bij een bouwvergunningaanvraag? Bestaat er uniformiteit tussen verschillende gemeenten op het gebied van de constructieve toets? Zouden gemeenten moeten samenwerken op het gebied van de constructieve toets? Allemaal vragen die zijn gerezen tijdens het onderzoek, welke in dit rapport is weergegeven.

Bij de Gemeente Enschede zijn sinds enkele jaren weer meerdere eigen constructeurs in dienst die de toetsing voor hun rekening nemen. Ook heeft de Gemeente Enschede sinds 2003 een beleid, in de vorm van een toetsingsprotocol, vastgesteld. Nu hebben een aantal gemeenten, uit de regio Twente, de Gemeente Enschede om assistentie gevraagd bij het uitvoeren van de constructieve toets. Maar op welke manier kan de Gemeente Enschede het beste assistentie verlenen?

Op het moment is de landelijke overheid bezig met een aantal ontwikkelingen op het gebied van bouwvergunningverlening en constructieve toetsing. De Gemeente Enschede weet echter niet welke gevolgen deze ontwikkelingen zullen hebben voor de huidige manier van werken, en dus ook voor de manier waarop zij assistentie kan verlenen aan de gemeenten in de regio Twente.

Het doel van dit onderzoek is het verschaffen van duidelijkheid aan de Gemeente Enschede. Het verschaffen van duidelijkheid over de manier waarop de Gemeente Enschede het beste assistentie kan verlenen aan de gemeenten in de regio, alsmede over de gevolgen van de landelijke ontwikkelingen.

Leeswijzer

<i>Onderzoeksopzet</i>	De onderzoeksopzet is terug te vinden in hoofdstuk 2. Hierin is de motivatie voor dit onderzoek te vinden, evenals de methode van onderzoek.
<i>Vorbereiding op het onderzoek</i>	In hoofdstuk 3 wordt de constructieve toets behandeld. In hoofdstuk 4 komen een drietal autonome landelijke ontwikkelingen aanbod. In hoofdstuk 5 wordt de theorie van intergemeentelijk samenwerken geanalyseerd. In hoofdstuk 6 komen de aandachtspunten uit de voorgaande hoofdstukken samen tot een onderzoeksoptiek en een concept Enschede.
<i>Uitwerking van het onderzoek</i>	Vanuit de onderzoeksoptiek is bij een aantal gemeenten een interview afgenomen over de constructieve toets en de toekomst hiervan. In hoofdstuk 7 is een uitwerking te vinden van deze interviews. Hierin wordt onder andere de constructieve toets bij de verschillende gemeenten vergeleken met de constructieve toets bij de Gemeente Enschede.
<i>Conclusies en aanbevelingen</i>	In hoofdstuk 8 worden de conclusies van het onderzoek uiteengezet. Tevens worden hier twee aanbevelingen gegeven

2 Onderzoeksopzet

2.1 Inleiding

Dit hoofdstuk geeft de manier waarop het onderzoek opgezet is weer. Allereerst zal het projectkader behandeld worden. In het projectkader wordt uitgelegd in welk kader het project plaatsvindt en welke problemen daarbinnen spelen. Als tweede wordt de doelstelling van het onderzoek gegeven, waarna het onderzoeksmodel wordt geïntroduceerd. Dit model laat zien op welke manier het onderzoek plaats gaat vinden. Als vierde komen de onderzoeksvragen aan de beurt. In de daarop volgende paragraaf wordt per onderzoeksvraag weergegeven hoe de vraag beantwoordt gaat worden en in welk hoofdstuk dit terug te vinden is. Als laatste wordt de onderzoeksstrategie behandeld.

2.2 Projectkader

Tijdens de bouwvergunningverlening, door gemeenten, wordt de bouwaanvraag onder andere onderworpen aan een constructieve toets. Binnen de regio Twente wordt deze toets door verschillende gemeenten met een andere intensiteit en diepgang uitgevoerd.

Bij de Gemeente Enschede zijn sinds ca. 5 jaar weer meerdere eigen constructeurs in dienst die de toetsing voor hun rekening nemen. In Enschede is in die tijd een toetsingsprotocol vastgesteld, deze bepaald met welke intensiteit en diepgang constructies getoetst worden.

De kleinere gemeenten in de regio hebben meestal geen eigen constructeurs in dienst en daarom worden de “all-round” medewerkers geacht de constructieve toetsing voor hun rekening te nemen. Uit ervaringen is gebleken dat deze toetsing dan in de praktijk niet tot nauwelijks plaatsvindt. Nu hebben een aantal gemeenten, uit de regio Twente, Enschede om assistentie gevraagd bij het uitvoeren van de constructieve toets.

Het probleem van de Gemeente Enschede is echter dat zij niet weet op welke manier zij het beste assistentie kan verlenen aan deze gemeenten, en welke behoefte aan constructieve toetsing door constructeurs bij de gemeenten in de regio is.

Op het gebied van bouwvergunningverlening en constructieve toetsing is de landelijke overheid bezig met een aantal nieuwe ontwikkelingen. Deze ontwikkelingen zullen invloed hebben op de huidige manier van werken binnen het bouwvergunningverlening proces. Een probleem van de Gemeente Enschede is echter, dat zij niet weet welke gevolgen deze ontwikkelingen zullen hebben voor de huidige manier van werken, en dus ook voor de manier waarop zij assistentie kan verlenen aan de gemeenten in de regio Twente.

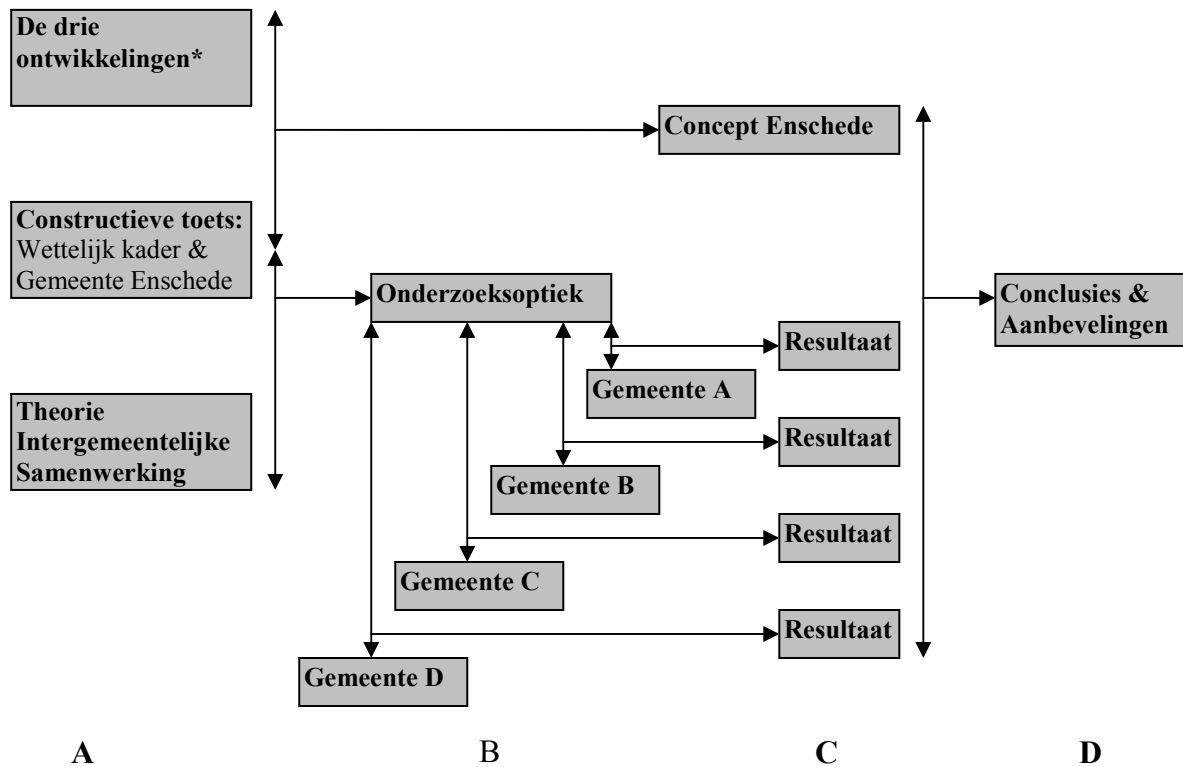
2.3 Doelstelling

Het doel van deze afstudeeropdracht is het doen van aanbevelingen aan de Gemeente Enschede over een adequate manier van assistentie verlenen aan de gemeenten in de regio op het gebied van de constructieve toets. Dit door middel van een onderzoek naar de uniformiteit van de constructieve toets in de regio Twente, een onderzoek naar de mogelijkheden tot intergemeentelijke samenwerking en een analyse van autonome (landelijke) ontwikkelingen op het gebied van bouwvergunningverlening en constructieve toetsing.

2.4 Onderzoeksmodel

Het onderzoeksmodel bestaat uit twee delen. Allereerst een schematische weergave van het onderzoeksmodel en als tweede de verwoording van deze schematische weergave.

2.4.1 Model

- * Ontwikkeling 1 = Gecertificeerde Bouw Besluittoets
Ontwikkeling 2 = Digitaal Bouwloket
Ontwikkeling 3 = Omgevingsvergunning (VROM-vergunning)

Figuur 2-1: Het onderzoeksmodel

2.4.2 Verwoording

De bestudering van drie autonome landelijke ontwikkelingen en de constructieve toets bij de Gemeente Enschede levert een concept Enschede. De bestudering van de theorie van intergemeentelijk samenwerken, het wettelijke kader van de constructieve toets en de constructieve toets bij de Gemeente Enschede levert een aantal aandachtspunten, welke de onderzoeksoptiek vormen. (A). Vanuit de onderzoeksoptiek wordt de constructieve toets bij een aantal gemeenten geanalyseerd (B). Een confrontatie van de resultaten van deze analyse bij de verschillende gemeenten (C) en concept Enschede levert inzicht in de manier waarop de Gemeente Enschede op een adequate manier assistentie kan verlenen aan de gemeenten in de regio(D).

2.5 Onderzoeksvragen

Onderzoeksoptiek & concept Enschede:

1. Welke aandachtspunten en kenmerken kunnen worden ontleend aan het wettelijk kader van de constructieve toets en de constructieve toets bij de Gemeente Enschede?
2. Welke gevolgen hebben de 3 autonome landelijke ontwikkelingen voor de constructieve toets bij de Gemeente Enschede?
3. Welke aandachtspunten kunnen worden ontleend aan de theorie van intergemeentelijke samenwerking?

Analyse gemeenten:

1. Welke kenmerken heeft de constructieve toets bij de verschillende gemeenten?
2. Welke overeenkomsten en verschillen zijn er bij de verschillende gemeenten?

2.6 Aanpak

In deze paragraaf wordt, per onderzoeksvraag, uitgelegd hoe het onderzoek aangepakt wordt. Aan de hand van de onderzoeksvragen zal weergegeven worden welke informatie nodig is, waar deze vandaan gehaald wordt en wat er mee gedaan gaat worden. Tevens wordt aangeven wat de verwachte producten per onderzoeksvraag zijn en in welk hoofdstuk de beantwoording terug te vinden is.

2.6.1 Onderzoeksoptiek & Concept Enschede

Vraag 1: Welke aandachtspunten en kenmerken kunnen worden ontleend aan het wettelijk kader van de constructieve toets en de constructieve toets bij de Gemeente Enschede?

	Bestudering van:	Bronnen:	Ontsluiting:	Product:	
Vraag 1	Bouwbesluit	Bouwbesluit 2003	Inhoudsanalyse	Aandachtspunten van de constructieve toets	Hoofdstuk 3
	Woningwet	Woningwet	Inhoudsanalyse	Kenmerken v.d. constructieve toets in Enschede	
	Constructieve toets Enschede	Toetsingsprotocol Enschede	Inhoudsanalyse		
		Gesprekken met medewerkers Enschede	Face to Face interview		

Vraag 2: Welke gevolgen hebben de 3 ontwikkelingen voor de constructieve toets bij de Gemeente Enschede?

	Bestudering van:	Bronnen:	Ontsluiting:	Product:	
Vraag 2	Gecertificeerde Bouwbesluit-toets	Internetstudie	Inhoudsanalyse	Gevolgen van de ontwikkelingen	Hoofdstuk 4
	Digitaal Bouwloket	Brochures	Inhoudsanalyse		
	Omgevingsvergunning	Gesprekken met deskundigen	Face to face interview		

Vraag 3: Welke aandachtspunten kunnen worden ontleend aan de theorie van intergemeentelijke samenwerking?

	Bestudering van:	Bronnen:	Ontsluiting:	Product:	
Vraag 3	Theorie Intergemeentelijke Samenwerking	Wet Gemeenschappelijke Regelingen	Inhoudsanalyse	Aandachtspunten voor samenwerking	Hoofdstuk 5
	Wettelijk kader	Literatuurstudie	Inhoudsanalyse		
		Internet studie	Inhoudsanalyse		
		Deskundigen	Face to Face interview		

2.6.2 Analyse gemeenten

Vraag 1: Welke kenmerken heeft de constructieve toets bij de verschillende gemeenten?

	Bestudering van:	Bronnen:	Ontsluiting:	Product:	
Vraag 1	Constructieve toets bij verschillende gemeenten	Verantwoordelijke managers bij de verschillende gemeenten	Face tot face interview aan de hand van de onderzoeksoptiek	Kenmerken v.d. constructieve toets bij de verschillende gemeenten	Hoofdstuk 7

Vraag 2: Welke overeenkomsten en verschillen zitten er bij de verschillende gemeenten?

	Bestudering van:	Bronnen:	Ontsluiting:	Product:	
Vraag 2	Kenmerken van de verschillende gemeenten	Uitwerkingen van de interviews met de verantwoordelijke managers	Vergelijkende inhoudsanalyse	Overeenkomsten en verschillen van constructief toetsen	Hoofdstuk 7
		Concept Enschede	Vergelijkende inhoudsanalyse		

2.7 Onderzoeksstrategie

De onderzoekstrategie welke hier gevolgd gaat worden is de casestudy. Dit houdt in dat de nadruk ligt op diepgang van het onderzoek in plaats van een breedte onderzoek. Het wordt een kwalificerend empirisch onderzoek. Een onderzoek welke in de werkelijkheid plaatsvindt met een gering aantal onderzoeksobjecten.

De casestudy zal als volgt ingericht gaan worden. De onderzoeksobjecten zijn de verschillende gemeenten en ontwikkelingen. Een voorselectie of selectiestrategie wordt niet gebruikt voor het kiezen van de gemeenten. Alle gemeenten in de regio Twente welke hun medewerking, gedurende looptijd van het onderzoek, willen verlenen worden meegenomen in het onderzoek. Voor de ontwikkelingen geldt dat hier in overleg met de Gemeente Enschede

een voorselectie heeft plaatsgevonden waarbij de huidige drie zijn overgebleven (Gecertificeerde Bouwbesluit-toets, Digitaal Bouwloket, Omgevingsvergunning). De data verzameling bij de verschillende gemeentes gaat door middel van “face to face” interviews met de verantwoordelijke managers. Daarnaast zal de data verzameling voor de verschillende ontwikkelingen gebeuren op diverse manieren. Hier gaat het zowel om de inhoudelijke bestudering van media en documenten als interviews met deskundigen.

3 De Constructieve Toets

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt uitgelegd, wat de constructieve toets inhoud en waarom deze uitgevoerd wordt. Verder vindt er een uiteenzetting plaats, van de constructieve toets, bij de Gemeente Enschede. Uit deze uiteenzetting zal een aantal algemene aandachtspunten herleid worden, op basis waarvan je de constructieve toets bij verschillende gemeenten kunt analyseren. Deze aandachtspunten worden in de laatste paragraaf extra uitgelicht. Tevens zal in de laatste paragraaf de kenmerken van de constructieve toets bij de Gemeente Enschede aan de hand van de algemene aandachtspunten beschreven worden.

3.2 Wettelijk kader van de constructieve toets¹

De Woningwet Artikel 100 bepaald dat het gemeentebestuur voorziet in het bouw- en woningtoezicht. Het gemeentebestuur heeft tot taak, het uitoefenen van toezicht op naleving van voorschriften welke in de woningwet zijn voorgeschreven en het verrichten van andere werkzaamheden welke benodigd zijn om de woningwet uit te voeren.

Een van die taken is de verlening van bouwvergunningen, waar de constructieve toets een onderdeel van is. In artikel 44 van de woningwet is terug te vinden, dat een bouwvergunning moet worden geweigerd, indien er niet voldaan wordt aan de voorschriften die zijn gegeven bij of krachtens een Algemene Maatregel van Bestuur. Deze Algemene Maatregel van Bestuur verwijst onder andere naar het Bouwbesluit 2003². In het Bouwbesluit wordt verwezen, naar normen of delen van normen uit de Normenreeks TBG 1990.

3.3 Wat is de constructieve toets?

De constructieve toets is, de toets waarmee de constructieve veiligheid van een bouwconstructie beoordeeld wordt. Deze beoordeling wordt uitgevoerd, door de gemeentelijke overheid tijdens het bouwvergunningverlening proces.

De constructieve toets vindt plaats, op basis van de Normenreeks TGB (Technische Grondslagen voor Bouwconstructies) 1990. “In NEN 6700 *Technische grondslagen voor bouwconstructies – TGB 1990 – Algemene basiseisen* zijn op een fundamenteel niveau de betrouwbaarheidseisen gegeven, die op alle bouwconstructies van toepassing zijn, ongeacht het materiaal waarvan zij zijn gemaakt.

Deze fundamentele eisen zijn nader uitgewerkt, naar de aspecten bepaling van de belastingen en bepaling van de weerstand van de constructie tegen die belastingen. In NEN 6702 *Technische grondslagen voor bouwconstructies – TGB 1990 – Belastingen en vervormingen* is de bepaling van de belastingen gegeven, in de materiaalgebonden TGB-normen zijn voor de materialen aluminium, beton, hout, staal, en metselwerk de methoden voor de bepaling van de weerstand gegeven. De beoordeling van de betrouwbaarheid met betrekking tot de veiligheid van bouwconstructies geschiedt, met een betrouwbaarheidsanalyse.”³

3.4 De constructieve toets in Enschede

In deze paragraaf zal de constructieve toets, bij de gemeente Enschede, aan de hand van een viertal onderdelen uiteengezet worden. Deze onderdelen zijn het beleid, de organisatie, de capaciteit en de methode.

¹ Zie Bijlage I: Artikelen uit de Woningwet en het Bouwbesluit

² www.VROM.nl/bouwregelgeving_helpdesk (nr. 202)

³ NEN 6700 *Technische grondslagen voor bouwconstructies – TGB 1990 – Algemene basiseisen*

3.4.1 *Beleid*

De Gemeente Enschede heeft in 2003 een beleid, in de vorm van een toetsingsprotocol ingevoerd. Dit toetsingsprotocol heeft betrekking op het uitvoeringsniveau van de technische toetsen, waarvan de constructieve toets onderdeel is. De redenen waarom Enschede een toetsingsprotocol heeft vastgesteld, zijn veelzijdig. Hieronder staan de belangrijkste redenen opgesomd:

- Het toetsingsprotocol is een onderdeel van het lopende kwaliteitstraject “project werkorganisatie”. Centrale thema’s hierin zijn: ‘verantwoording afleggen’, ‘transparantie in het handelen’, ‘eenheid van beleid’ en de ‘relatie input/output’;
- Het Bouwbesluit is dermate omvangrijk en complex, dat een volledige toetsing van elke bouwaanvraag aan alle van belang zijnde voorschriften van het Bouwbesluit (integrale toetsing) buitensporig veel tijd zou vergen en maatschappelijk onacceptabele kosten met zich mee brengt. Een selectieve of gedifferentieerde toetsing is dan ook onontkoombaar;
- In het licht van de integrale verantwoordelijkheid van de gemeente voor algehele toetsing en de toenemende aandacht voor eventuele aansprakelijkheden, is het in het kader van een verantwoord risicomanagement, aan te bevelen om een zogenaamd toetsingsprotocol op te stellen.

Strikt genomen dient er een integrale toetsing aan alle criteria van het Bouwbesluit plaats te vinden. Maar ook het Ministerie van VROM geeft toe dat integrale toetsing niet altijd reëel is en dat een selectieve toets past binnen het wettelijke kader. Het toetsingsprotocol is een manier van selectief toetsen.

Het uitgangspunt bij het opstellen van het toetsingsprotocol is dat een gedifferentieerde preventieve toetsing in de praktijk onontkoombaar is. Er moeten keuzes gemaakt worden gegeven het verschil tussen enerzijds de aanwezige capaciteit en anderzijds de (voor integraal toetsen) benodigde capaciteit. Met het toetsingsprotocol worden deze keuzes expliciet en transparant gemaakt.

Als leidende principes bij het stellen van de prioriteiten voor het toetsingsprotocol zijn persoonlijke veiligheid en gezondheid gehanteerd. Deze onderwerpen kwamen naar voren als belangrijkste criteria, bij een peiling onder de technische vergunningverleners. Dit zijn ook, maatschappelijk gezien, onderwerpen die leven. Voor de persoonlijke veiligheid, wil de gemeente expliciet, haar verantwoordelijkheid in het toezicht nemen. De toetsing aan de eisen van brand- en constructieve veiligheid zijn dan ook hoofdthema’s in het toetsingsprotocol.

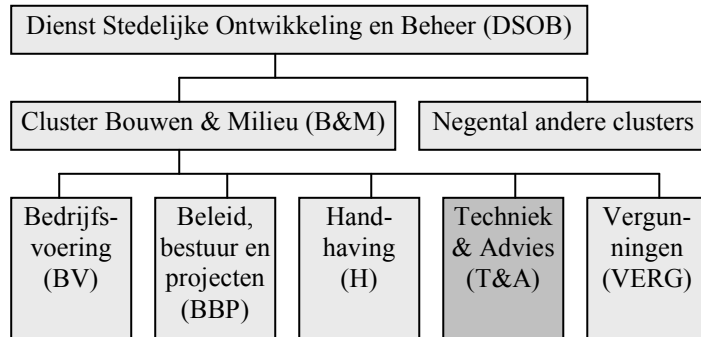
In het protocol zijn 11 gebouwtypen onderscheiden. Zij zijn ingedeeld naar de omvang van het bouwwerk en of er mensen in verblijven (zie Bijlage II). Voor het uitvoeren van de toets zijn 3 toetsniveaus ontwikkeld. Het uitgangspunt is, dat iemand persoonlijk risico loopt wanneer er niet voldaan wordt aan de eisen met betrekking tot gezondheid en persoonlijke veiligheid. In deze gevallen dient er dus zwaarder te worden getoetst. De toetsniveaus staan hieronder vermeld met de uitkomst van de toets tussen haakjes:

- Integrale toets (Het is vrijwel zeker dat dit onderdeel aan de normen voldoet);
- Globale toets (Het is waarschijnlijk dat dit onderdeel aan de normen voldoet);
- Snelle toets (Het is niet onwaarschijnlijk dat dit onderdeel aan de normen voldoet).

Een combinatie van de prioritering naar zowel gebouwtypes als de persoonlijke veiligheid en gezondheid leiden tot een minimaal niveau van toetsing (zie Bijlage II). Het niveau van toetsing per onderdeel is vastgelegd in checklists. Aan de hand van deze checklists behoort de constructieve toets te worden uitgevoerd. Doordat de praktijk uitgewezen heeft dat het huidige protocol niet altijd praktisch werkbaar is wordt er op dit moment gewerkt aan een verbeterde versie van het toetsingsprotocol. In dit verbeterde protocol moeten werkafspraken komen ter verduidelijking/bevordering van de uniforme toetsing. Tevens is er behoefte aan een betere/duidelijkere omschrijving van de toetsniveaus.

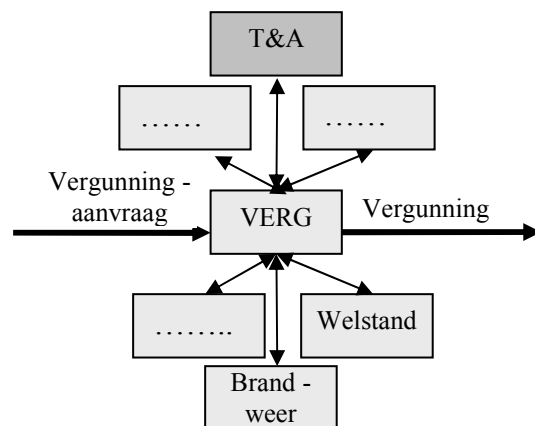
3.4.2 Organisatie

De uitvoering van de constructieve toets is ondergebracht, op de afdeling Techniek en Advies. Deze afdeling behoort bij het cluster Bouw en Milieu welke valt onder de Dienst Stedelijke ontwikkeling en Beheer. Ter visualisering staat hieronder een gedeeltelijk organigram van de Dienst Stedelijke Ontwikkeling en Beheer.

Figuur 3-1: Gedeeltelijk organigram van de Dienst Stedelijke Ontwikkeling en Beheer

De aanvragen voor bouwvergunningen worden ingediend bij de afdeling Vergunningen. Vanuit deze afdeling worden de verschillende toetsen, benodigd voor het verstrekken van de bouwvergunning, aangestuurd. Zij is de zogeheten “spin in het web” (Zie Figuur 3-2). Zo wordt ook de uitvoering van de constructieve toets aangestuurd door de afdeling Vergunningen. De constructieve toets wordt uitgevoerd door constructeurs op de afdeling Techniek & Advies. De constructeurs voeren de constructieve toets uit en geven advies, over de constructieve veiligheid van het te (ver)bouwen object, aan de vergunningverlener. Dit advies gebruikt de vergunningverlener voor het al dan niet goedkeuren van de vergunningaanvraag.

Figuur 3-2: Afdeling Vergunningen als spin in het web

3.4.3 Capaciteit

Bij de Gemeente Enschede worden ongeveer 1200 bouwvergunningaanvragen per jaar ingediend. Van deze aanvragen is ongeveer 60% voor een reguliere en 40% voor een lichte bouwvergunning. Bij de reguliere aanvragen moet bij 100% een constructieve toets uitgevoerd worden bij de lichte aanvragen is dit plusminus 50%. Voor Enschede komt dit neer op ongeveer 960 uit te voeren constructieve toetsen per jaar.

Voor het uitvoeren van de constructieve toetsen heeft de Gemeente Enschede 3 fulltime (3 fte) constructeurs in dienst. Zij hebben als enige taak het uitvoeren van de constructieve toets.

Alliedrie de constructeurs hebben minimaal een HTS opleiding genoten met een afstudeerspecialisatie richting constructies. Door middel van cursussen houden zij zich op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen binnen hun vakgebied.

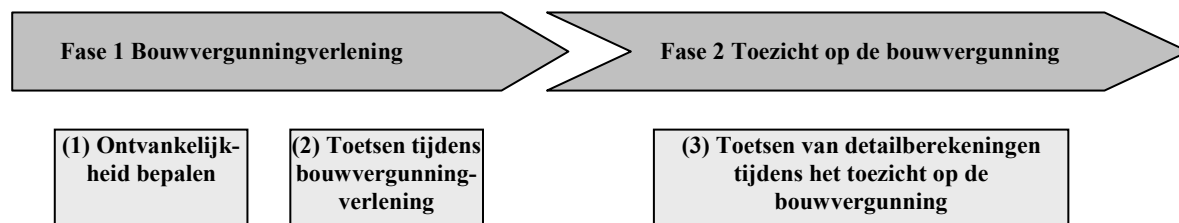
Voor het uitvoeren van de constructieve toets, gebruiken de constructeurs meerdere computer programma's. Allereerst gebruikt de Gemeente Enschede een informatie systeem voor het vastleggen en monitoren van de ingediende bouwvergunning aanvragen. Dit informatie systeem heet BWT4all. Daarnaast hebben de constructeurs de beschikking over meerdere rekenprogramma's om de constructie berekeningen te controleren.

3.4.4 Methode

De constructieve toets is door de Gemeente Enschede opgedeeld in 3 onderdelen. Deze onderdelen worden uitgevoerd tijdens de vergunningverlening of tijdens het toezicht houden op de bouwvergunning. De onderdelen zijn:

1. Ontvankelijkheid bepaling;
2. Toetsen tijdens bouwvergunningverlening;
3. Toetsen van detailberekeningen tijdens het toezicht op de bouwvergunning.

In Figuur 3-3 is te zien welk onderdeel in welke fase van het vergunningproces uitgevoerd wordt.

Figuur 3-3: Chronologisch verloop van de constructieve toets

Zodra de vergunningsaanvraag ingediend is wordt het eerste onderdeel uitgevoerd, de ontvankelijkheid bepaling. Bij de ontvankelijkheid bepaling, wordt gecontroleerd of alle vergunningsbescheiden benodigd voor het uitvoeren van de daadwerkelijke toets zijn ingediend bij de vergunningaanvraag. Welke bescheiden, wanneer en in welke vorm ingediend dienen te worden is vastgelegd in het Besluit indieningsvereisten aanvraag bouwvergunning (Biab)⁴.

Wanneer alle benodigde bescheiden zijn ingediend, kan begonnen worden met onderdeel 2. Het daadwerkelijke toetsen op constructieve veiligheid. Tijdens de constructieve toets worden, indien relevant, de volgende onderdelen getoetst:

- Gewichtsberkeningen;
- Stabiliteitsberkeningen;
- Funderingsplan;
- Sterkte HDC (Hoofd Draag Constructie);
- Sterkte bij brand van de HDC;
- Vloeren;
- Wanden/ ondersteuningn;
- Daken.

De eerste 5 onderdelen vormen de hoofdgroep, deze moeten in ieder geval getoetst en goedgekeurd worden, alvorens er tot uitgifte van de vergunning kan worden overgegaan. Het is mogelijk dat van de laatste 3 onderdelen, de details nog niet bekend zijn bij de aanvrager

⁴ Zie Bijlage III: Artikelen Besluit indieningsvereisten aanvraag bouwvergunning

van de vergunning. Er wordt dan op de hoofdpunten van deze onderdelen gecontroleerd en er wordt een voorwaarde in de vergunning opgenomen. In deze voorwaarde wordt gesteld dat de details, van de betreffende onderdelen, tenminste 3 weken voor de start van de uitvoering, van deze onderdelen, moeten worden ingediend.

Indien een vergunning met een dergelijke voorwaarde is verstrekt worden tijdens het toezicht houden op de bouwvergunning de detailberekeningen en -tekeningen ingediend. Het derde onderdeel van de constructieve toets is dan ook het toetsen van deze details op constructieve veiligheid.

3.5 Aandachtspunten van de constructieve toets

Vanuit de uiteenzetting van de constructieve toets in Enschede kunnen een aantal algemene aandachtspunten gefilterd worden. Via deze aandachtspunten kan de constructieve toets bij de verschillende te onderzoeken gemeenten beschreven worden. De aandachtspunten zijn weergegeven aan de hand de vier onderdelen: beleid, organisatie, capaciteit, methode:

	<i>Aandachtspunten algemeen</i>
<u>Beleid</u>	▪ Is er een specifiek beleid voor het uitvoeren van de constructieve toets? ▪ Zijn er verschillende toetsniveaus vastgelegd? ▪ Is er prioriteitstelling naar een bepaald thema?
<u>Organisatie</u>	▪ Waar in het organigram bevinden de constructeurs zich? ▪ Hebben de constructeurs een adviserende of beslissende functie?
<u>Capaciteit (fysiek)</u> <u>(kennis)</u>	▪ Hoeveel constructeurs (fte) voeren de constructieve toets uit? ▪ Hoeveel uit te voeren toetsen zijn er? ▪ Welke werkniveau (opleiding) hebben de constructeurs? ▪ Op welke manier blijven zij op de hoogte van ontwikkelingen binnen hun vakgebied?
<u>Methode</u>	▪ Is er een bepaalde onderverdeling gemaakt van taken? ▪ Wanneer en in welke volgorde worden de taken uitgevoerd?

In het afgelopen hoofdstuk is de constructieve toets bij de Gemeente Enschede uitgewerkt. Hieronder staan de specifieke kenmerken opgesomd, van de constructieve toets bij de Gemeente Enschede, aan de hand van de bovenstaande aandachtspunten.

	<i>Kenmerken van de constructieve toets bij de Gemeente Enschede</i>
<u>Beleid</u>	▪ De Gemeente Enschede heeft een specifiek beleid voor het uitvoeren van de constructieve toets, namelijk het toetsingsprotocol. ▪ Het protocol is gebaseerd op een minimaal toetsniveau, voor de verschillende soorten bouwtypen (11 soorten), met verschillende toetsniveaus (integraal, globaal, snel). ▪ In het beleid is er een prioriteitstelling naar persoonlijke veiligheid en gezondheid.
<u>Organisatie</u>	▪ De constructeurs bevinden zich op een aparte afdeling, namelijk Techniek & Advies. ▪ De constructeurs hebben een adviserende functie.

<u>Capaciteit (fysiek)</u>	▪ Er zijn 3 fte constructeurs die de constructieve toets uitvoeren. ▪ Er moeten ongeveer 960 constructieve toetsen op jaarbasis worden uitgevoerd.
<i>(kennis)</i>	▪ De constructieve toets wordt uitgevoerd door hoog opgeleide (HBO+) constructeurs. ▪ Door middel van cursussen houden de constructeurs zich op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen binnen hun vakgebied.
<u>Methode</u>	▪ De constructieve toets is opgedeeld in 3 delen (Ontvankelijkheid bepaling, toetsen tijdens de bouwvergunningverlening, toetsen van detailberekeningen tijdens het toezicht op de bouwvergunning) ▪ De onderdelen worden in chronologische volgorde uitgevoerd.

4 Ontwikkelingen

4.1 Inleiding

De overheid is bezig met een aantal nieuwe autonome landelijke ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op de uitvoering van de constructieve toets. Drie van deze ontwikkelingen zijn de Gecertificeerde Bouwbesluit-toets, het Digitale Bouwloket en de Omgevingsvergunning. In dit hoofdstuk wordt behandeld wat deze ontwikkelingen inhouden, hoe de stand van zaken op dit moment is en welke gevolgen deze ontwikkelingen hebben of kunnen hebben voor de uitvoering van de constructieve toets.

4.2 Gecertificeerde Bouwbesluit-toets

4.2.1 Wat is de Gecertificeerde Bouwbesluit-toets?

Wat is de Gecertificeerde Bouwbesluit-toets? Kort gezegd houdt de Gecertificeerde Bouwbesluit-toets in dat naast overheidsinstellingen, ook private partijen onder certificaat een bouwplan aan het Bouwbesluit mogen toetsen. De beoordeling wordt als bijlage bij de bouwaanvraag gedaan, zodat de vergunningverstrekker de vergunningaanvraag niet meer aan het Bouwbesluit hoeft te toetsen. De gemeente hoeft de constructieve toets bij deze vergunningaanvragen niet meer uit te voeren.

Met de ontwikkeling Gecertificeerde Bouwbesluit-toets streeft de overheid meerdere doelen na. Als eerste wil men de kwaliteit van het toetsen verhogen en indirect de kwaliteit van het bouwen verhogen. Als tweede wil men een vermindering van administratieve en bestuurlijke lasten bewerkstelligen.

Het is de bedoeling om de vergunningaanvrager een keuzevrijheid te geven. Het is dus niet bedoeld om aanvragers verplicht te stellen de bouwaanvraag aan het bouwbesluit te laten toetsen door een privaatsbureau. Er moet ruimte komen voor deze keuze, om het bouwplan door de overheid of door een private partij te laten toetsen.

De ontwikkeling van de Gecertificeerde Bouwbesluit-toets bestaat onder andere uit een praktijkproef in 2 fasen. Voordat gestart is met deze praktijkproef hebben 21 private partijen en gemeenten een audit ondergaan. Tijdens deze audit zijn zij beoordeeld door VROM en een van de certificerende instellingen (SKW of IKOB/BKB). De audit bestond uit de beoordeling van het kwaliteitshandboek en de beoordeling van één bouwplan. De uitkomsten van deze audit waren geen reden om deelnemers uit te sluiten voor de praktijkproef.

4.2.2 Gecertificeerde Bouwbesluit-toets op dit moment

Op dit moment vindt de praktijkproef 2e fase plaats. De 1e fase van de praktijkproef is afgerond op 28 september 2005. De 1e fase van de praktijkproef bestond uit het beoordelen van een viertal bouwplannen aan het Bouwbesluit. Tijdens deze beoordeling werd gebruik gemaakt van de Concept-Beoordelingsrichtlijn. Deze Concept-Beoordelingsrichtlijn is ontwikkeld voor de gecertificeerde Bouwbesluit-toets. Een eerste uitkomst van deze proef is, dat er om verschillende redenen, geen eenduidigheid in toetsingsrapportages is⁵. Tevens valt uit een eerste scan van de rapportages, op te maken dat er verschillend wordt omgegaan met het bepalen van de ontvankelijkheid. Ook zijn er verschillen geconstateerd in toetsniveaus en beoordeling, dit gaat van globaal tot diepgaand⁶. Na de beëindiging van de 1^e fase van de praktijkproef hebben alle deelnemers een proefcertificaat ontvangen. Indien de Gecertificeerde Bouwbesluit-toets en de Concept-Beoordelingsrichtlijn doorgang vinden dan

⁵ www.VROM.nl/pagina.html?id=18258#70

⁶ Sheets presentatie op het VNG congres door E.J.A. Witjes (beleidsmedewerker VROM/DGW)

kunnen deze deelnemers middels een kort herhalingsonderzoek een formeel certificaat krijgen.

Tijdens de 2^e fase van de praktijkproef staat centraal wat de Gecertificeerde Bouwbesluit-toets in de praktijk gaat betekenen. In de Woningwet is opgenomen, dat de aanvrager aannemelijk moet maken dat het te (ver)bouwen object zal gaan voldoen aan de wettelijke voorschriften. De vraag is of een gecertificeerd bureau, middels zijn toetsrapportage, hier toe instaat is. Gedurende de 2^e fase van de praktijkproef wordt gekeken welke (uniforme) eisen aan toetsingsrapportages gesteld moeten worden. Ook zal er aandacht zijn voor de communicatie tussen gemeenten, aanvrager en toetsende instanties, over later aan te leveren stukken. Door VROM wordt er naar gestreefd dit in een beperkt aantal real-life situaties te toetsen. Naast het toetsen in de werkelijkheid zal ook aandacht zijn voor de mogelijkheid tot de uitgifte van deelcertificaten. Deze deelcertificaten kunnen bijvoorbeeld ingedeeld worden naar specialisatie (bijv. Bouwfysica) of naar (veel voorkomende) gebouwtypen.

Zodra beide fasen van de praktijkproef zijn afgerond, wordt er een totaalrapportage gemaakt. Deze zal aangeboden worden aan de Tweede Kamer. De Tweede Kamer beslist dan of de Gecertificeerde Bouwbesluit-toets mogelijk gemaakt moet worden. Bij een positief oordeel wordt vervolgens gekeken hoe de certificeringregeling binnen de bouwregelgeving vorm kan krijgen. Er zijn geen data bekend wanneer de Gecertificeerde Bouwbesluit-toets, bij een positief oordeel, doorgang zal vinden.

4.2.3 Gevolgen van de Gecertificeerde Bouwbesluit-toets voor de constructieve toets

Indien de Gecertificeerde Bouwbesluit-toets doorgang vindt zal deze de uitvoering van de constructieve toets in Enschede beïnvloeden. In paragraaf 3.5 zijn een aantal kenmerken genoemd van de constructieve toets in Enschede. Voor de onderdelen beleid, organisatie, kenniscapaciteit en methode zal de gecertificeerde Bouwbesluit-toets geen directe gevolgen hebben. Voor het onderdeel fysieke capaciteit geldt, dat er minder uit te voeren constructieve toetsen zijn voor 3 fte constructeurs. Hier zijn dus wel directe gevolgen merkbaar.

4.3 Digitaal bouwloket

4.3.1 Wat is het Digitaal Bouwloket

Met het Digitaal Bouwloket, wil het Ministerie van VROM, EGEM⁷ en gemeenten bereiken dat de bouwvergunningaanvragen digitaal ingediend en beoordeeld kunnen worden. Het uiteindelijke doel van het project Digitaal Bouwloket is het realiseren van de totaal digitale indiening en behandeling van de VROM-vergunning (nu Omgevingsvergunning (zie §4.4)). In eerste instantie richt het Digitaal Bouwloket zich op het bouwvergunningproces, maar zal snel overgaan naar een verbreding met een mogelijke toevoeging van milieuvergunningen of andere tot de Omgevingsvergunning behorende vergunningen.

Het Digitale Bouwloket zal een breed aantal functies kunnen uitvoeren. Hieronder staat een opsomming van deze functies⁸:

- Digitaal indienen en beoordelen van alle bijlagen en tekeningen;
- Semi-automatische controle op ontvankelijkheid/volledigheid;
- Status informatie van de
- Automatische bewaking termijnen;
- Snel en efficiënt communiceren via internet en e-mail;
- Start bouw melden via internet of sms;
- Digitaal dossier en digitale archivering;

⁷ EGEM is een kennisplatform voor gemeentelijke vraagstukken rond informatievoorziening, e-dienstverlening en organisatieverandering.

⁸ Folder Digitaal Bouwloket

- bouwaanvraag via internet of sms;
- Bekijken, printen en plotten van alle gangbare formaten kaarten;
- Mogelijkheid snel advies/beoordeling inwinnen en geven;
- Online communicatie met aanvrager, architect of aannemer;
- Verzamelen van digitale commentaren in de bijlagen en tekeningen;
- Afhandeling en goedkeuring door gemeentespecifieke werkstroom;
- Een goed beveiligde oplossing;
- Configureerbare functionaliteit op specifieke situatie af te stemmen;
- Open standaarden zoals XML, eenvoudig integratie en uitwisseling van gegevens met andere systemen;
- Informatie centraal toegankelijk voor handhaving en buitencontrole.

Het Digitale Bouwloket wordt ontwikkeld als een centrale server concept. Dit houdt in, dat er één server komt waarop de vergunningaanvragen worden ingediend en waar vandaan ze verspreid of opgehaald kunnen worden.

4.3.2 *Het Digitaal Bouwloket op dit moment*

Negen Gemeenten (waaronder de Gemeente Enschede), VROM en EGEM hebben besloten het Digitale Bouwloket te bouwen. De opdracht is verleend aan ATOS Origin met een zogenoemde “Letter of Intent”. Dit bureau is geselecteerd op basis van de volgende kenmerken:

- Prijsstelling;
- Presentatie;
- Volledige Open Source benadering.

Doordat de begroting initieel gebaseerd was op 11 gemeenten is er een begrotingstekort. Voor dit deel is een subsidie aanvraag gedaan bij het Ministerie van VROM. Minister Dekker heeft deze subsidie ook toegezegd.

Voor het indienen van de vergunningaanvraag is een eerste versie van het E-formulier ontwikkeld. Via dit E-formulier kunnen de bouwaanvragen digitaal ingediend worden en wordt duidelijk welke bescheiden, bij de aanvraag, ingediend moeten worden. De benodigde documenten kunnen op de server gezet worden. In het E-formulier komt dan een verwijzing naar welke informatie in welk document terug te vinden is. Op deze manier vindt er direct een semi-automatische controle op de ontvankelijkheid plaats.

De Gemeente Enschede heeft nog een aantal praktische en technische keuzes/problemen, die getackeld moet worden alvorens zij kunnen overgaan tot het digitaal behandelen van bouwaanvragen. Eén van die problemen/keuzes is hoe de constructieve toets fysiek uitgevoerd moet worden. Gaat men het analoog beoordelen (printen en plotten van de documenten) of digitaal. Indien men de constructieve toets digitaal wil uitvoeren moet dit ook technisch mogelijk gemaakt worden. De constructeurs hebben bijvoorbeeld aangegeven dat zij tekeningen en berekeningen, ook bij digitale beoordeling, graag tegelijk willen bekijken. Voor dit probleem/keuze zijn al meerdere mogelijke oplossingen bedacht. Deze oplossingen staan hieronder weergegeven.

- Uitprinten of plotten van de bescheiden;
- 2 Beeldschermen;
- 1 Beeldscherm + 1 Tablet PC;
- 1 Beeldscherm + 1 Groot scherm.

Een ander probleem is dat er, bij een bouwvergunningaanvraag, tekeningen ingediend worden die van A0 formaat (841 mm * 1189 mm) zijn. Hoe moeten deze bekeken worden als men ze niet uitprint. Voordat Enschede overgaat tot het werken met het digitale bouwloket zullen er

eerst werkbaar en acceptabele oplossingen moeten komen voor de keuzen/problemen. De eerste gemeente gaat waarschijnlijk in januari 2006 live met het Digitale Bouwloket.

4.3.3 Gevolgen van het Digitaal Bouwloket voor de constructieve toets

Zoals in de vorige paragraaf uiteengezet is, heeft het Digitale Bouwloket technische gevolgen voor het uitvoeren van de constructieve toets. Naast deze technische gevolgen zijn er ook gevolgen voor de, in paragraaf 3.5, kenmerken van de constructieve toets in Enschede. Voor de onderdelen beleid, organisatie en capaciteit zal het Digitale Bouwloket geen directe gevolgen hebben. Voor het onderdeel methode van constructief toetsen zijn de gevolgen:

- De ontvankelijkheid bepaling zal semi-automatisch plaatsvinden;
- De toetsen zullen digitaal worden verwerkt.

4.4 Omgevingsvergunning

VROM is in 2004 gestart met het project VROM-vergunning. Dit project onderzoekt de mogelijkheden om binnen de huidige wetgeving (delen) van het vergunningenproces te versnellen en werkt daarnaast aan de VROM-vergunning. De VROM-vergunning wordt nu uitgebeid met vergunningen op andere beleidsterreinen van andere departementen. Door de uitbreiding van de vergunningen is de naam VROM-vergunning niet langer toepasselijk. De naam VROM-vergunning is daarom veranderd in Omgevingsvergunning.

4.4.1 Wat is de Omgevingsvergunning

De Omgevingsvergunning is één geïntegreerde vergunning voor bouwen, wonen, monumenten, ruimte, natuur en milieu. Deze vergunning moet leiden tot minder administratieve lasten en betere dienstverlening door de overheid voor burgers en bedrijven. Ook moet de Omgevingsvergunning leiden tot het uitsluiten van tegenstrijdige regels, en betere afstemming en daardoor tot kortere procedures. Voor burgers of bedrijven die een object willen bouwen of verbouwen houdt de omgevingsvergunning het volgende in⁹:

- Eén loket voor aanvraag en informatie;
- Eén vergunningaanvraag;
- Eén bevoegd gezag;
- Eén procedure;
- Eén rechtsbeschermingprocedure;
- Eén handhavend bestuursorgaan.

De Omgevingsvergunning is een ingewikkeld project, en VROM heeft daarom besloten een beroep te doen op verschillende deskundigen. Deze deskundigen zijn vergunningverleners bij gemeente, provincies, waterschappen en rijk. Ook wordt er een beroep gedaan op de kundigheid van de vergunningaanvragers.

4.4.2 De Omgevingsvergunning op dit moment

Om de omgevingsvergunning wettelijk te regelen is er een nieuwe wet nodig. Op 1 november 2005 is er een akkoord op hoofdlijnen bereikt over de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (Wabo). Deze wet bundelt diverse vergunningen, ontheffingen, vrijstellingen en melding die nodig zijn voor het realiseren van een fysiek object, zodanig dat één besluit overblijft. Het akkoord is bereikt tussen de Minister van VROM en de besturen van VNG, IPO en de Unie van Waterschappen. In essentie komt het er op neer dat de Wabo gefaseerd ingevoerd gaat worden waarbij de tijd genomen wordt om ervaringen uit pilot projecten te verwerken. De toetsingskaders waaraan de vergunningaanvraag wordt getoetst, zoals het bestemmingsplan of het bouwbesluit, blijven voorlopig nog in de specifieke wetten staan.

⁹ Informatieblad VROM: Eén integrale vergunning voor fysieke projecten (mei 2005)

Op het moment vinden er pilot projecten plaats welke verschillende delen en op verschillende wijze de Omgevingsvergunning in de praktijk test. Voorbeelden van pilot projecten zijn:

- Gemeente Haarlem:
Doel pilot: Samenwerken om verschillende aanvragen als één aanvraag af te handelen om op basis daarvan een invoeringsplan voor de organisatie te maken.
- Gemeente Schiedam en DCMR Milieudienst Rijnmond:
Doel pilot: Selectie van een aantal vergunningaanvragen die worden ingenomen en behandeld alsof de Omgevingsvergunning van kracht is.
- Gemeente Alkmaar:
Doel pilot: De Gemeente werkt aan oplossingen om het proces van vergunningverlening klantgericht en efficiënter te maken. Enerzijds door werkprocessen en procedures op elkaar af te stemmen en anderzijds door de inzet van ICT.

Begin november hebben Minister Dekker en staatssecretaris Van Geel overeenstemming bereikt met VNG en IPO over de gefaseerde invoering van de omgevingsvergunning. In deze overeenstemming is opgenomen dat er, vanaf 1 januari 2008, op gemeentelijk niveau één vergunningstelsel voor alle vergunningen op het gebied van bouwen, wonen, ruimtelijke ordening, milieu en monumentenzorg is. Voor vergunningen waar nu de provincie het bevoegde gezag is gebeurd dit uiterlijk op 1 januari 2010.

4.4.3 Gevolgen van de Omgevingsvergunning voor de constructieve toets

De Omgevingsvergunning zal geen directe gevolgen hebben voor het beleid, de organisatie, de capaciteit of de methode van het constructief toetsen. Wel geldt dat zodra er veranderingen in de toetsingskaders aangebracht worden dit natuurlijk gevolgen gaat hebben voor het beleid van de Gemeente Enschede. Want andere toetsingskaders betekend dat er veranderingen in het toetsingsprotocol aangebracht moeten worden. Echter hier is tot op heden nog niets van bekend.

4.5 Samenvatting en conclusies

In het afgelopen hoofdstuk zijn een drietal verschillende ontwikkelingen behandeld. Deze ontwikkelingen hebben alle drie vanuit een andere invalshoek invloed op het vergunningverlening proces. De Gecertificeerde Bouwbesluit-toets komt vanuit kwaliteitsverhoging, het Digitale Bouwloket vanuit de ICT en de Omgevingsvergunning vanuit de administratieve en bestuurlijke lasten verlichting. En zij moeten allen leiden tot een betere dienstverlening door de overheid.

De drie ontwikkelingen, hebben verschillende gevolgen voor de kenmerken van constructieve toets in de Gemeente Enschede. Er zijn vanuit de drie ontwikkelingen geen directe gevolgen voor de organisatie van de constructieve toets. Voor het beleid geldt dat er pas gevolgen zijn zodra er bij de Omgevingsvergunning veranderingen in de toetsingskaders worden doorgevoerd. De Gecertificeerde Bouwbesluit-toets zal gevolgen hebben voor de benodigde fysieke capaciteit. En bij het Digitaal Bouwloket geldt dat zij gevolgen heeft voor de methode van de constructieve toets.

Voor de analyse van de constructieve toets is het van belang te bepalen welke gevolgen daadwerkelijk plaats gaan vinden. Voor de Omgevingsvergunning en het Digitaal Bouwloket geldt dat er een grote mate van zekerheid is dat zij ook daadwerkelijk ingevoerd gaan worden. Er is voor deze 2 ontwikkelingen al een planning en plan gemaakt voor de invoering. Voor de Gecertificeerde Bouwbesluit-toets geldt dit niet. Er bestaat geen zekerheid dat zij ook daadwerkelijk ingevoerd gaat worden. Om deze reden zullen de gevolgen van de Omgevingsvergunning en het Digitaal Bouwloket wel meegenomen worden in de analyse en

de gevolgen van de Gecertificeerde Bouwbesluit-toets niet. Echter doordat er tot op heden niets bekend is van veranderende toetsingskaders als gevolg van de Omgevingsvergunning, zal ook dit gevolg niet in het verdere onderzoek meegenomen worden. De enige gevolgen die mee worden genomen in het onderzoek zijn de gevolgen van het Digitale Bouwloket. Deze gevolgen zijn:

- De ontvankelijkheid bepaling zal semi-automatisch plaatsvinden;
- De toetsen zullen digitaal worden verwerkt.

5 Intergemeentelijke Samenwerking

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk zal worden ingegaan op Intergemeentelijke Samenwerking. Als eerste zal het wettelijke kader behandeld worden. Nadat het wettelijke kader behandeld is, zal er op ingegaan worden wat Intergemeentelijke Samenwerking eigenlijk is en welke vormen er bestaan. Als vierde zullen factoren behandeld worden welke van belang zijn voor het totstandkomen van een samenwerkingsverband. Als laatste zullen de aandachtspunten benoemd worden die belangrijk zijn in het kader van dit onderzoek.

5.2 Wettelijk kader van Intergemeentelijke Samenwerking¹⁰

De juridische grondslag voor Intergemeentelijke Samenwerking is de *Wet Gemeenschappelijke Regelingen*, ofwel WGR. Binnen de WGR gaat het voor intergemeentelijke regelingen vooral om hoofdstuk 1 (art. 1-39). In deze artikelen wordt bepaald wie de bevoegdheid heeft tot het treffen van regelingen. Daarnaast worden er een aantal algemene bepalingen behandeld. Ook de bevoegdheden bij regelingen tussen gemeenten en hoe goedkeuring, voor de regeling, verkregen kan worden zijn hier vastgelegd.

5.3 Wat is Intergemeentelijke Samenwerking

Wat is Intergemeentelijke Samenwerking? Intergemeentelijke Samenwerking is een overkoepelende term voor de verschillende samenwerkingsverbanden welke gemeenten met elkaar aan kunnen gaan. Het gaat hier dus om samenwerkingsverbanden tussen gemeenten.

Samenwerking tussen gemeenten kan de mogelijkheden van de gemeentelijke organisaties vergaand verruimen. “Taken en problemen die de spankracht van individuele gemeenten te boven gaan, kunnen soms door samenwerking tegen geringere kosten worden geklaard” (Doeschot, 1987, p. 1). Uit dit citaat is te herleiden dat er twee basisredenen voor samenwerking zijn. Ten eerste is er de mogelijkheid tot het verlagen van kosten door middel van schaalvoordelen. En ten tweede is er, door samenwerking, de mogelijkheid voor het aanbieden van diensten welke de gemeenten zelfstandig niet aan kunnen bieden. Een tweetal voorbeelden van Intergemeentelijke Samenwerking zijn:

- Basisgezondheidsdienst Zuidwest Drenthe;
Het onder één bestuur brengen van een aantal verspreid uitgeoefende medische taken.
- Gewest Kop van Noord-Holland;
Regionale samenwerking welke de uitvoering verzorgt van een aantal diensten, projecten en taken voor een negental gemeenten¹¹.

Bij het samenwerkingsverband Gewest Kop van Noord-Holland is duidelijk te zien welke variëteit aan diensten er samen aangeboden kunnen worden. Bij dit specifieke samenwerkingsverband zijn er bijvoorbeeld een Gewestelijke Gezondheidsdienst en een afval inzamelingsdienst opgericht.

Uit onderzoek¹² is gebleken dat de invoering van een gemeenschappelijke regeling niet bij voorbaat succesvol verloopt. Een van de belangrijkste voorwaarde voor een succesvolle invoering is dat elke deelnemende gemeente er per saldo op vooruit gaat. Deze vooruitgang

¹⁰ Zie voor de belangrijkste artikelen bijlage IV: Artikelen Wet Gemeenschappelijke Regelingen

¹¹ www.gewestkvn.nl

¹² Doeschot, R.G.P. et al. (1987). Intergemeentelijke samenwerking: een onderzoek naar invoeringsproblemen van de herziene wet Gemeenschappelijke Regelingen. Deventer: Kluwer

kan dan wel rechtstreeks dan wel via een, alleen uit de aanzet ervaren, gecumuleerde welvaartswinst behaald worden. Welvaartswinst is dus een noodzakelijke voorwaarde voor de totstandkoming van vrijwillige intergemeenschappelijke samenwerking. Deze welvaartswinst is te bereiken door het verkrijgen van schaalvoordelen en/of door een meer optimale allocatie van de gemeenschappelijke productie inspanningen. Bij het totstandkomen van een samenwerking hebben gemeenten 2 belangrijke doelen. Deze zijn te herleiden tot twee belangen. Het eerste belang is het streven naar kosten minimalisatie. Het tweede belang is het streven naar zelfstandigheid.

5.4 Vormen van Intergemeentelijke Samenwerking

Vanuit de WGR zijn een viertal vormen van Intergemeentelijke Samenwerking te onderscheiden (Traag, 1993, p 5-7), deze vormen zijn:

1. Openbaar lichaam;
2. Gemeenschappelijk orgaan;
3. Centrumgemeente constructie;
4. “Blote” regeling, oftewel een regeling zonder meer;

1. Openbaar Lichaam:

Het Openbaar Lichaam bezit een rechtspersoonlijkheid en functioneert ten behoeve van de deelnemende gemeenten¹³. Het bestuur van een openbaar lichaam bestaat uit¹⁴:

- Algemeen Bestuur;
- Dagelijks Bestuur;
- Voorzitter (fungeert als voorzitter van het Algemeen & Dagelijks Bestuur).

Het Algemeen Bestuur kan commissies van Advies en Bestuurscommissies instellen¹⁵. De samenwerkende gemeenten kunnen het Openbaar Lichaam opdragen bepaalde taken uit te voeren. Om deze “doe” taken uit te kunnen voeren dragen de deelnemende gemeenten hun eigen bevoegdheden over. Naast het verrichten van “doe” taken kan het Openbaar Lichaam ook fungeren als overleg orgaan voor de deelnemende gemeenten.

2. Gemeenschappelijk Orgaan

Het Gemeenschappelijke Orgaan beschikt niet over een rechtspersoonlijkheid¹⁶. Doorgaans heeft deze vorm een karakter van een overleg orgaan. Het Gemeenschappelijk Orgaan heeft geen zogeheten “doe” taken. De activiteiten beperken zich tot het inventariseren en coördineren van opvattingen. De bevoegdheden van de deelnemende gemeenten worden dan ook niet overgedragen, en ze blijven zelf beslissen over het toepassen van de opvattingen. De beslisbevoegdheid blijft dan ook bij de gemeenten zelf.

3. Centrumgemeente¹⁷

In deze gemeenschappelijke regeling dragen de deelnemende partijen de bevoegdheden en de uitoefening van één of meer taken over aan één van de deelnemers. In de regel wordt het overgedragen aan de grootste gemeente. Uitvoering geschied op naam en verantwoording van het orgaan dat de uitvoering van die taak heeft overgedragen.

¹³ Artikel 8, lid 1 WGR

¹⁴ Artikel 12, WGR

¹⁵ Artikel 24/25, WGR

¹⁶ Artikel 8, lid 2 WGR

¹⁷ Artikel 8, lid 3 WGR

4. “Blote” regeling ofwel regeling zonder meer¹⁸

Dit is een lichte constructie zonder bestuurstructuur. Taken en bevoegdheden kunnen niet worden overgedragen. Het gaat hier slechts om afstemmingsafspraken. Gemeenten kunnen een dergelijke regeling sluiten om bestuurlijke afspraken vast te leggen, die nodig zijn om een zekere beleidseenheid te bewerkstelligen.

Naast de vormen welke letterlijk in de WGR beschreven staan zijn er ook andere vormen denkbaar, namelijk:

5. Contracten (uitbesteding);
6. Shared Services.

5. Contracten (uitbesteding)

Dit is een vorm waarbij een gemeente, tegen betaling, taken en bevoegdheden gaat uitoefenen voor een of meerdere andere gemeenten. Bij publieke uitbesteding wordt de verantwoordelijkheid voor de taakuitoefening neergelegd bij de gemeenten die de taken daadwerkelijk uitvoert.

6. Shared Services¹⁹

Als omschrijving van shared services wordt gebruik gemaakt van de definitie van Strikwerda (2005):

“Een shared service is een resultaatverantwoordelijk samenwerkingsverband, al dan niet samengebracht in één organisatie-eenheid, dat tot taak heeft het leveren van diensten op een specifieke specialisatie (zoals administratie, personeelszaken, informatietechnologie, inkoop, beleidsontwikkeling, toezicht), aan de afzonderlijke moederorganisaties (besturen, of operationele diensten), op basis van een overeenkomst tegen een verrekenprijs”.

Kenmerken van een shared service binnen het openbaar bestuur zijn:

- Binnen de shared service brengen de deelnemende organisaties (gemeenten, departementen, of andere) een deel van hun ambtenaren samen in één organisatieverband;
- Het organisatieverband heeft een zekere mate van zelfstandigheid in het ambtelijk functioneren ten opzichte van de moederorganisaties en kent meestal integraal management;
- Het organisatieverband levert gemeenschappelijke diensten en diensten op maat op basis van een opdrachtgever- opdrachtnemer relatie;
- Het organisatieverband heeft resultaatverantwoordelijkheid en legt verantwoording af aan de besturen vanuit het netwerk van de deelnemende organisaties.

5.5 Factoren van Intergemeentelijke Samenwerking

Uit opgedane ervaringen met Intergemeentelijke Samenwerking zijn een aantal factoren te halen die van belang zijn voor de totstandkoming van een samenwerkingsverband (Doeschot, 1987). In deze paragraaf staat een selectie van deze factoren weergegeven. Deze selectie bestaat uit factoren, welke de totstandkoming van een samenwerkingsverband op het gebied van de constructieve toets binnen de regio Twente, kunnen beïnvloeden. Hierbij zijn factoren waarop wel en waarop geen invloed uitgeoefend kan worden door de afzonderlijke gemeenten.

¹⁸ Artikel 1, lid 1 WGR

¹⁹ Korsten, 2004.

Een eerste factor waarop de beoogde deelnemers invloed kunnen uitoefenen is, het bestaan van *consensus* over het eindresultaat tussen de verschillende deelnemers. Het bestaan van consensus zorgt ervoor dat partijen weten waar ze naar toe werken en dit einddoel ook willen bereiken. Een tweede factor is, het aanwezig zijn van voldoende regionale (financiële) *middelen*. Deze middelen moeten aanwezig zijn om het samenwerkingsverband ook daadwerkelijk vorm te kunnen geven. Er moet natuurlijk ook bereidheid zijn om deze middelen in te zetten. De derde factor is, het aanwezig zijn van *procesbewaking*. Het effectief aanwezig zijn van procesbewaking kan de totstandkoming versnellen. De mate waarin een actor de rol van procesbewaking effectief uitvoert zal afhankelijk zijn van de hulpbronnen waarover de actor beschikt. Hierbij valt te denken aan hulpbronnen als: deskundigheid, onpartijdigheid, of de beschikkingsmacht over formele bevoegdheden dan wel financiële lokmiddelen. Een vierde factor is het *unanimiteitskarakter* van besluitvorming. Doordat, bij de totstandkoming van samenwerkingsverbanden, iedere gemeente een veto heeft kan ook iedere gemeente beslissingen tegenhouden. Dit kan vertragend werken, maar zorgt er wel voor dat iedere deelnemende gemeente het eens is met de genomen besluiten, waardoor er meer consensus ontstaat.

Naast de factoren waarop invloed uit te oefenen is zijn er een aantal waarop geen invloed uit te oefenen is. Een eerste factor is de *homogeniteit* van het samenwerkingsgebied. Zijn de gemeenten in het gebied allen van ongeveer dezelfde grote of bestaat er een grote (centrum) gemeente en een aantal kleinere gemeenten. Een gevolg dat kan ontstaan bij het aanwezig zijn van een centrum gemeente is, wantrouwen van kleinere gemeenten, uit angst voor overheersing door de centrumgemeente. Hierdoor wordt de totstandkoming van een samenwerking vaak bemoeilijkt. *Wijzigingen* in financiën, de bestuurlijke organisatie en/of relevante regelgeving kunnen zowel een positieve als negatieve uitwerking op de totstandkoming hebben.

5.6 Aandachtspunten van Intergemeentelijke Samenwerking bij constructieve toetsing

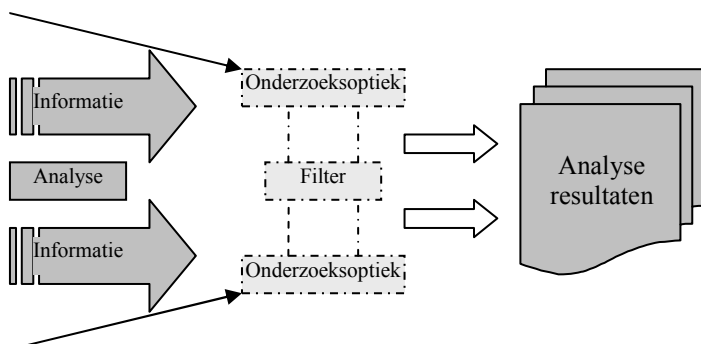
In het afgelopen hoofdstuk is de theorie van Intergemeentelijke Samenwerking behandeld. Aan de orde is gekomen het wettelijke kader, wat intergemeentelijk samenwerken precies is, de verschillende vormen en factoren die het totstandkomen van een samenwerkingsverband kunnen beïnvloeden. Uit deze theorie zijn een aantal aandachtspunten te herleiden welke belangrijk zijn voor dit onderzoek. Deze aandachtspunten zijn:

	<i>Aandachtspunten</i>
<u><i>Welvaartswinst</i></u>	▪ Ontstaat er, bij samenwerking, welvaartswinst voor de verschillende gemeenten? ▪ Op welke manier ontstaat de welvaartswinst?
<u><i>Consensus over het eindresultaat</i></u>	▪ Wat zien de verschillende gemeenten als eindresultaat van een samenwerking op het gebied van de constructieve toets? ▪ Bestaat er enige consensus, over het eindresultaat, tussen de verschillende gemeenten?
<u><i>Beschikbaarheid van middelen</i></u>	▪ Zijn er (financiële) middelen beschikbaar voor een eventueel samenwerkingsverband? ▪ Is er bereidheid om deze middelen aan te wenden?

6 Onderzoeksoptiek en concept Enschede

6.1 Onderzoeksoptiek

In de afgelopen hoofdstukken zijn de constructieve toets, ontwikkelingen en intergemeentelijk samenwerken behandeld. Uit hoofdstuk 3 en hoofdstuk 5 zijn een aantal aandachtspunten herleid. In hoofdstuk 4 zijn de gevolgen, van een drietal ontwikkelingen, voor de constructieve toets besproken.

Figuur 6-1: Schematische weergave van de onderzoeksoptiek

De aandachtspunten, uit hoofdstuk 3 en hoofdstuk 5, samen vormen de onderzoeksoptiek. Deze onderzoeksoptiek werkt als een soort filter op de informatie welke verkregen wordt bij de analyse van de constructieve toets bij de verschillende gemeenten. Voor een visualisering van deze filterwerking zie Figuur 6-1. De onderzoeksoptiek, zijnde de opsomming van de aandachtspunten staat hieronder weergegeven.

	<i>Aandachtspunten algemeen</i>
<u>Beleid</u>	▪ Is er een specifiek beleid voor het uitvoeren van de constructieve toets? ▪ Zijn er verschillende toetsniveaus vastgelegd? ▪ Is er prioriteitstelling naar een bepaald thema?
<u>Organisatie</u>	▪ Waar in het organigram bevinden de constructeurs zich? ▪ Hebben de constructeurs een adviserende of beslissende functie?
<u>Capaciteit (fysiek)</u> <i>(kennis)</i>	▪ Hoeveel constructeurs (fte) voeren de constructieve toets uit? ▪ Hoeveel uit te voeren toetsen zijn er? ▪ Welke werkniveau (opleiding) hebben de constructeurs? ▪ Op welke manier blijven zij op de hoogte van ontwikkelingen binnen hun vakgebied?
<u>Methode</u>	▪ Is er een bepaalde onderverdeling gemaakt van taken? ▪ Wanneer en in welke volgorde worden de taken uitgevoerd?
<u>Welvaartswinst</u>	▪ Ontstaat er, bij samenwerking, welvaartswinst voor de verschillende gemeenten? ▪ Op welke manier ontstaat de welvaartswinst?
<u>Consensus over het eindresultaat</u>	▪ Wat zien de verschillende gemeenten als eindresultaat van een samenwerking op het gebied van de constructieve toets?

	Bestaat er enige consensus, over het eindresultaat, tussen de verschillende gemeenten?
<u>Beschikbaarheid van middelen</u>	Zijn er (financiële) middelen beschikbaar voor een eventueel samenwerkingsverband? Is er bereidheid om deze middelen aan te wenden?

6.2 Concept Enschede

Voor de analyse naar uniformiteit van de constructieve toets in de regio Twente is Enschede de basis. Vanuit deze basis kan een vergelijking met de andere gemeenten plaatsvinden. Binnen de basis Enschede wordt rekening gehouden met de ontwikkelingen die op het ogenblik spelen. Het concept Enschede wordt beschreven aan de hand van de aandachtspunten binnen de onderdelen, beleid, organisatie, capaciteit en methode, zoals die opgesomd staan in de vorige paragraaf. Het concept Enschede ziet er als volgt uit:

	<i>Kenmerken Gemeente Enschede</i>
<u>Beleid</u>	De Gemeente Enschede heeft een specifiek beleid voor het uitvoeren van de constructieve toets, namelijk het toetsingsprotocol. Het protocol is gebaseerd op een minimaal toetsniveau, voor de verschillende soorten gebouwtypen (11 soorten), met verschillende toetsniveaus (integraal, globaal, snel). In het beleid is er een prioriteitstelling naar persoonlijke veiligheid en gezondheid.
<u>Organisatie</u>	De constructeurs bevinden zich op een aparte afdeling, namelijk Techniek & Advies. De constructeurs hebben een adviserende functie.
<u>Capaciteit (fysiek)</u> <u>(kennis)</u>	Er zijn 3 fte constructeurs die de constructieve toets uitvoeren. Er moeten ongeveer 960 constructieve toetsen op jaarbasis worden uitgevoerd. De constructieve toets wordt uitgevoerd door hoog opgeleide (HBO+) constructeurs. Door middel van cursussen houden de constructeurs zich op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen binnen hun vakgebied.
<u>Methode</u>	De constructieve toets is opgedeeld in 3 delen (Ontvankelijkheid bepaling, toetsen tijdens de bouwvergunningverlening, toetsen van detailberekeningen tijdens de handhaving) De onderdelen worden in chronologische volgorde uitgevoerd. Een deel van de ontvankelijkheid bepaling zal zeer binnenkort semi-automatisch plaatsvinden; Een deel van de toetsen zal zeer binnenkort digitaal worden verwerkt.

7 Vergelijking van de onderzochte gemeenten

7.1 Inleiding

In dit hoofdstuk zijn de resultaten weergegeven van de interviews gehouden bij verschillende gemeenten in de regio. Er is bij 5 gemeenten een face to face interview gehouden, bij één gemeente is er kort telefonisch contact geweest. Vanwege de volledigheid van dit onderzoek en de relevantie van de verkregen informatie wordt de informatie verkregen via het korte telefonische contact meegenomen in het onderzoek, ook al is deze niet volledig. Voor een overzicht van de vragen die zijn gesteld tijdens deze interviews wordt verwezen naar de bijlagen²⁰. Ook is in de bijlagen een volledig overzicht gegeven van de uitgewerkte onderzoeksoptieken per gemeente. Omdat er door een aantal gemeenten om terughoudendheid is gevraagd, wat betreft het gebruik van de naam van die gemeenten, zijn de gemeentenamen weggelaten.

Dit hoofdstuk is ingedeeld naar onderwerp uit de onderzoeksoptiek. Deze onderwerpen zijn achtereenvolgens beleid, organisatie, capaciteit, methode, welvaartwinst, consensus over het eindresultaat en middelen.

7.2 Beleid

Tijdens de interviews bij de verschillende gemeenten is er onderzocht of er een specifiek bestuurlijk vastgesteld beleid is voor de uitvoering van de constructieve toets. Ook is er gekeken of de gemeenten verschillende toetsniveaus hanteren en/of er een bepaalde prioriteitstelling naar een thema is. In vergelijking met de Gemeente Enschede is het zo dat de Gemeente Enschede een vastgesteld toetsingsprotocol heeft, waarin meerdere toetsniveaus zijn vastgelegd en er een prioriteitstelling naar persoonlijke veiligheid en gezondheid is.

Uit het onderzoek is gebleken dat er maar 1 gemeente is die een bestuurlijk vastgesteld beleid heeft ten aanzien van de uitvoering van de constructieve toets. De totale variatie van de gegevens is van geen beleid tot een vastgesteld beleid inclusief prioriteitstelling en verschillende toetsniveaus. In de tabellen hieronder is de verdeling bij de verschillende gemeenten weergegeven.

		<i>Wel beleid (1 gemeente)</i>		<i>Geen beleid (5 gemeenten)</i>	
		<i>Prioriteitstelling Wel</i>	<i>Niet</i>	<i>Prioriteitstelling Wel</i>	<i>Niet</i>
<i>Verschillende Toetsniveaus</i>	<i>Wel</i>	1	-	-	1
	<i>Niet</i>	-	-	1	3

In de tabellen is te zien dat er grote verschillen zijn tussen de geïnterviewde gemeenten. Er is op het ogenblik maar 1 gemeente die alledrie de onderdelen heeft vastgesteld. Deze gemeente heeft haar beleid begin februari 2006 bestuurlijk vastgesteld volgens de CKB-Systematiek

²⁰ Bijlage V: Interviewvragen

Bijlage VI: Resultaten bij de verschillende gemeenten naar onderzoeksoptiek

(CKB = Collectieve Kwaliteitsnormering Bouwvergunningen)²¹. Deze CKB-systematiek houdt kort gezegd in dat het bestuur van een gemeente haar prioriteiten, op het gebied van bouwplan toetsen, kan invoeren in een matrix met landelijke collectieve toetsniveaus. Deze matrix wordt vervolgens in een checklistgenerator ingevoerd. Vervolgens kunnen in deze checklistgenerator per bouwaanvraag een aantal kenmerken van het te bouwen object ingevoerd worden. Uit deze checklistgenerator komt dan een checklist met de verschillende punten waarop getoetst moet worden met de daarbij behorende toetsniveaus.

Uit het onderzoek is gebleken dat 3 gemeenten geen beleid, geen prioriteitstelling en geen verschillende toetsniveaus hanteren. Toch hebben deze gemeenten weinig tot geen overeenkomsten betreffende de uitvoering van de constructieve toets. Eén van deze gemeenten heeft alle onderdelen, van de constructieve toets, uitbesteed aan een marktpartij. Beide andere gemeenten voeren de constructieve toets niet uit. Eén van de gemeenten die de constructieve toets niet uitvoert is op het moment bezig een bouwbeleid op te stellen. Binnen dit bouwbeleid krijgt de constructieve toets ook prioriteit. Zij zijn dan ook bezig om de mogelijkheden van het uitbesteden van de constructieve toets te onderzoeken. Hoe het bouwbeleid precieze vorm gaat krijgen is nog niet bekend. De andere gemeente is nog nergens mee bezig.

Er is één gemeente die geen beleid maar wel een prioriteitstelling heeft. Deze prioriteitstelling is geboren uit noodzaak. Doordat er te weinig budget beschikbaar is, voor de uitvoering van alle constructieve toetsen, heeft deze gemeente besloten alleen die bouwplannen te toetsen welke een bouwsom van meer dan € 1.000.000 hebben.

Ook is er één gemeente die geen beleid en geen prioriteitstelling heeft, maar die wel verschillende toetsniveaus hanteert. Deze verschillende toetsniveaus zijn niet vastgelegd. De bouwplantoetsers bepalen naar eigen inzicht of en op welk niveau de constructieve toets uitgevoerd dient te worden. Bij deze gemeente is wel het voornemen om specifiek bouwbeleid op te stellen in de eerste helft van 2006

Het vaststellen van een beleid op het gebied van de uitvoering van de constructieve toets is op het moment niet verplicht, indien een gemeente alle bouwvergunningaanvragen toetst op constructieve veiligheid. Een beleid kan een gemeente wel helpen een verantwoorde keuze te maken over de manier waarop de werkzaamheden uitgevoerd dienen te worden. Het maakt de gemeentelijke werkzaamheden transparant en overzichtelijk. Ook is het zo dat er op dit moment een wetswijziging in de Woningwet aan zit te komen. In deze wijziging staat dat gemeenten een Handhavingsbeleid op moeten stellen. In dit beleid zal ook een verantwoording komen te staan voor de manier waarop de toetsen, benodigd bij de afgifte van een bouwvergunning, uitgevoerd worden door deze gemeenten.

Geconcludeerd kan worden dat er in dit onderzoek 2 gemeenten die de werkzaamheden op een verantwoorde manier uitvoeren. Bij de ene gemeente wordt via een bestuurlijk vastgesteld beleid de toets uitgevoerd en bij de andere gemeente worden alle toetsen uitgevoerd. Er zijn dus 4 gemeenten waarbij deze verantwoorde manier van uitvoeren mist, zij schieten dus te kort. Het niet hebben van een vastgesteld beleid brengt voor deze gemeenten onduidelijkheden met zich mee voor de uit te voeren taken en de daarbij behorende verantwoordelijkheden.

7.3 Organisatie

Tijdens de interviews bij de verschillende gemeenten is onderzocht waar de constructeurs zich, binnen de gemeentelijke organisaties, bevinden en of zij een adviserende dan wel beslissende functie hebben. Bij de Gemeente Enschede bevinden de constructeurs zich op een

²¹ Voor meer informatie over de CKB-systematiek zie <http://www.vereniging-bwt.nl> onderdeel Projecten-CKB

aparte afdeling Techniek & Advies. De constructeurs hebben een adviserende functie naar de afdeling Vergunning.

Bij twee van de onderzochte gemeenten is dit niet van toepassing. Deze gemeenten voeren de constructieve toets niet tot nauwelijks uit. Bij de andere gemeenten wordt er een advies gegeven, over de constructieve veiligheid van de te bouwen objecten, aan de vergunningverlener. Het verschil, tussen de onderzochte gemeenten, zit erin wie het advies geeft. Drie van de vier gemeenten hebben een extern bureau ingehuurd die de constructieve toets uitvoert. Twee van deze gemeenten hebben hetzelfde externe bureau ingehuurd. Deze externe bureaus geven advies over de constructieve veiligheid aan de vergunningverleners van de verschillende gemeenten.

De laatste gemeente laat de constructieve toets uitvoeren door de eigen bouwplantoetsers. Deze voeren naast andere benodigde toetsen bij een bouwvergunningaanvraag ook de constructieve toets uit. Deze bouwplantoetsers geven hun advies, over de constructieve veiligheid, aan de vergunningverlener (bij mandaat het hoofd Bouwen & milieu) van deze gemeente.

Bij het onderdeel organisatie kan geconcludeerd worden dat indien gemeenten de constructieve toets geheel of gedeeltelijk uitvoeren, de uitvoerende partij een adviserende rol heeft. Daarnaast kan geconcludeerd worden dat geen van de gemeenten een aparte afdeling hebben waar de constructieve toets uitgevoerd wordt.

7.4 Capaciteit

Tijdens de interviews bij de verschillende gemeenten is er gevraagd welke fysieke en kennis capaciteit, bij de verschillende gemeenten, aanwezig is voor de uitvoering van de constructieve toets. Bij de Gemeente Enschede worden ongeveer 1200 bouwvergunningaanvragen per jaar ingediend, bij ongeveer 960 aanvragen moet een constructieve toets uitgevoerd worden. Voor de uitvoering van de constructieve toetsen heeft de gemeente Enschede 3 fulltime (3 fte) constructeurs in dienst die zich alleen bezig houden met het constructief toetsen van bouwvergunningaanvragen. Deze constructeurs hebben allemaal een afgeronde HBO opleiding met een specialisatie richting constructieve berekeningen.

In de onderstaande tabel is weergegeven of de constructieve toets, intern of extern, uitgevoerd wordt, hoeveel bouwvergunningaanvragen per gemeente ingediend worden, bij hoeveel er een constructieve toets uitgevoerd dient te worden en hoeveel toetsen er daadwerkelijk uitgevoerd worden.

	<i>Uitvoering intern/extern</i>	<i>Aantal bouwvergunningaanvragen</i>	<i>Aantal uit te voeren constructieve toetsen</i>	<i>Uitgevoerde constructieve toetsen</i>
1	Extern	330	200	Niet alles alleen projecten met een bouwsom groter dan € 1 miljoen.
2	Intern	526	?	Niet alles, inzicht van de bouwplantoetsers bepaalt welke aanvragen getoetst worden.
3	Niet	-	-	-
4	Extern	550	205	Alles
5	Extern	+/- 400	100-150	Alles volgens het opgestelde beleid
6	Niet	500	100	Nauwelijks

In de tabel is te zien dat de gemeenten verschillen van mening over het aantal uit te voeren constructieve toetsen bij een bepaald aantal ingediende bouwvergunningaanvragen. Bij de ene

gemeente moeten bij 200 van de 330 bouwvergunningaanvragen constructieve toetsen uitgevoerd worden, terwijl een andere gemeente verwacht er maar 100 te hoeven uitvoeren op 500 bouwvergunningaanvragen.

Verder is uit de tabel op te maken dat er 2 gemeenten zijn die alle (of alle volgens beleid) constructieve toetsen uitvoeren. Beide gemeenten maken hierbij gebruik van een ander extern bureau. Twee gemeenten voeren niet alle constructieve toetsen uit. De reden waarom, de gemeente die het extern uitvoert niet alles toetst, is dat er te weinig budget beschikbaar is om alle benodigde constructieve toetsen, door een extern bureau, uit te laten voeren. Bij de gemeente die de constructieve toets zelf uitvoert is er capaciteitstekort. Er werken sinds kort 4 (3,25 fte) bouwplantoetsers. Eerder waren dit er 2 (1,25 fte), maar sinds kort zijn er 2 (2 fte) bouwplantoetsers, op inhuur basis, bij gekomen. Ook deze 4 bouwplantoetsers kunnen niet, naast de andere uit te voeren toetsen, alle benodigde constructieve toetsen uitvoeren. Op het ogenblik voeren zij naar eigen inzicht de constructieve toets wel of niet uit op een door hun bepaald niveau. Ook zijn er 2 gemeenten die de toets niet of nauwelijks uit voeren. Gebrek aan budget en de keuze om het niet te doen zijn hiervoor de redenen.

Er wordt vanuit gegaan dat het kennisniveau, bij de 2 externe bureaus die ingeschakeld zijn door de gemeenten, voldoende is om de constructieve toetsen uit te voeren. De gemeente interne bouwplantoetsers hebben allen een HBO bouwkunde niveau. Eén van de bouwplantoetsers heeft als constructeur gewerkt bij een commercieel bureau. De kennis van de bouwplantoetsers wordt, door de betreffende gemeente, voldoende geacht om de constructieve toets uit te voeren. Door de kennis van de personen die de toetsen, bij de verschillende gemeenten, uitvoeren wordt er vanuit gegaan dat de kwaliteit van de toetsen voldoende is.

Geconcludeerd kan worden dat er geen uniformiteit bestaat, bij de verschillende gemeenten, over het aantal uit te voeren toetsen bij een bepaalde hoeveelheid ingediende bouwvergunningaanvragen. Ook hebben maar twee van de zes gemeenten voldoende capaciteit om de volgens hen benodigde constructieve toetsen uit te voeren. Daarnaast kan wel geconcludeerd worden dat wanneer de constructieve toetsen uitgevoerd worden deze van voldoende kwaliteit zijn.

7.5 Methode

Bij de verschillende gemeenten is er gekeken of er een bepaalde methode gehanteerd wordt voor het uitvoeren van de constructieve toets. Bij de Gemeente Enschede is er een verdeling gemaakt naar 3 onderdelen. Deze onderdelen zijn het ontvankelijk verklaren, het toetsen tijdens de bouwvergunning verlening en het, indien in de bouwvergunning als voorwaarde opgenomen, toetsen van de detailberekeningen tijdens het toezicht houden op de bouwvergunning. Tijdens het onderzoek is er gekeken of de verschillende gemeenten eenzelfde methode hanteren of dat zij het op een andere manier uitvoeren.

Wat opvalt, is dat de gemeenten vaak geen specifieke methode hebben voor het uitvoeren van de constructieve toets. Wel is het zo dat de meeste gemeenten een werkwijze hebben die lijkt op die van de gemeenten Enschede. De ontvankelijkheid wordt, in 2 gevallen dat een extern bureau de toets uitvoert, door het externe bureau gedaan. De andere gemeenten voeren de ontvankelijkheidtoets zelf uit. De ontvankelijkheid wordt, bij deze gemeenten, zeer strikt bepaald. Hiermee proberen deze gemeenten te zorgen dat bij elke aanvraag de constructieve bescheiden ingediend worden, hoewel ze niet in alle gevallen ook gecontroleerd worden.

Nadat een vergunningsaanvraag ontvankelijk is verklaard wordt de constructieve veiligheid getoetst. Bij 1 gemeente gebeurt dit altijd, bij de 3 gemeenten gebeurt dit niet in alle gevallen. Bij deze gemeenten gebeurt dit in de gevallen dat het beleid, de bouwsom of het inzicht van de bouwplantoetser dit aangeeft. Bij 2 gemeente gebeurt dit niet tot nauwelijks.

Indien er bij de onderzochte gemeenten een voorwaarde in de bouwvergunning is opgenomen dat detailberekeningen later aangeleverd mogen worden, worden deze maar bij een gemeente altijd gecontroleerd. Bij drie gemeenten gebeurt dit in ieder geval niet, bij de twee andere gemeenten soms wel en soms niet.

De conclusie die bij het onderdeel methode getrokken kan worden is dat de gemeenten wel werken via de bij de Gemeente Enschede gehanteerde methode, alleen deze niet altijd als zodanig herkennen. Daarnaast is het zo dat alle gemeenten wel de ontvankelijkheid bepalen, echter dat niet alle gemeenten de daarna benodigde controles uitvoeren.

7.6 Welvaartswinst

Een voorwaarde om tot intergemeentelijke samenwerking te komen is dat er welvaartswinst moet ontstaan voor alle deelnemende gemeenten. Welvaartswinst is in de interviews vertaald naar voordelen die de gemeenten zien, ofwel denken te behalen, indien zij zouden samenwerken met meerdere gemeenten op het gebied van de constructieve toets. Bij de verschillende gemeenten is gevraagd welke voordelen men denkt te ondervinden bij een eventueel samenwerkingsverband. Tevens is er nagegaan welke nadelen de verschillende gemeenten denken te ondervinden bij een eventuele samenwerking.

De Gemeente Enschede vindt dat een samenwerkingsverband een toegevoegde waarde moet zijn voor alle deelnemende gemeenten. Voor de gemeente Enschede zal deze toegevoegde waarde op politiek, moreel en praktisch niveau moeten ontstaan. Eenduidigheid en een uniforme manier van werken zal voor regiokracht kunnen zorgen. Deze regiokracht kan bijdragen aan een beter investeringsklimaat in de regio. Op moreel niveau is het goed als de Gemeente Enschede, als grootste gemeente, een voortrekkers annex voorbeeldrol, voor de regio kan vervullen. Praktisch gezien kan samenwerking leiden tot schaalvoordelen, kruisbestuiving, een grotere basis en meer inzicht in de gehele regio. Wel moet duidelijk aangetoond worden dat samenwerking een toegevoegde waarde oplevert, voor de Gemeente Enschede, ten opzichte van de huidige manier van werken.

De voordelen die de onderzochte gemeenten in een samenwerking zien en het aantal maal dat een voordeel genoemd is zijn hieronder in tabelvorm weergegeven.

	<i>Genoemde voordelen</i>	<i>Aantal keer</i>
1	Waarborging continuïteit van de toetsing	1
2	Efficiënter werken	1
3	Uitvoering van de constructieve toets door de overheid in plaats van een marktpartij	3
4	Meer feedback en interactie over de uitvoering/resultaten	2
5	Mogelijkheid dat een constructeur de toetsen bij de gemeenten zelf uitvoert	3
6	Uniformiteit van werkwijze en kwaliteit in de regio	4
7	Kosten voordeel door inhuur eigen constructeur(s) of gezamenlijke uitbesteding	3
8	De uitvoering van de constructieve toets krijgt de kwaliteit die het moet hebben.	1

Zoals te zien is in de voorgaande tabel is er een verscheidenheid aan voordelen die de verschillende gemeenten in een samenwerkingsverband zien. Dit zijn de voordelen van de gemeenten die de constructieve toets al geheel, gedeeltelijk of nauwelijks (laten) uitvoeren. De gemeente die de constructieve toets niet uitvoert houdt een meer terughoudende opstelling aan. Deze gemeente ziet alleen voordeel in samenwerking indien voor deze gemeente het nut van constructief toetsen op zich aangetoond is.

Er zijn voordelen die door meerdere gemeenten genoemd worden. Uniformiteit van werkwijze en kwaliteit is een voordeel dat door vier van de zes geïnterviewde gemeenten als

voordeel wordt gezien. Een kostenvoordeel, de mogelijkheid dat een constructeur de toetsen bij de gemeenten komt uitvoeren en uitvoering van de toets door de overheid zijn voordelen die door de helft van de onderzochte gemeenten gezien worden.

Opvallend te noemen is het feit dat sommige voordelen alleen ontstaan indien er een bepaalde vorm van samenwerken tot stand zou komen. Welke vorm van samenwerken de verschillende gemeenten als eindresultaat zien is weergegeven in §7.7 evenals de voordelen welke bij deze vorm van samenwerken zou kunnen ontstaan.

Een van de nadelen die de meeste gemeenten aangeven is afhankelijkheid van andere partijen. Dit nadeel houdt sterk verband met de gekozen vorm en grote van het samenwerkingsverband. Hoe groter het samenwerkingsverband, hoe stabiel de basis zal zijn. Dit nadeel is echter, volgens deze gemeenten, van kleiner belang dan de voordelen die zij zien in een samenwerkingsverband op het gebied van de constructieve toets. Het is met andere woorden geen onoverkomelijk nadeel. Andere nadelen die genoemd zijn, zijn minder flexibiliteit dan wanneer de gemeente een eigen constructeur in dienst neemt, extra personeels administratieve lasten indien je met een aantal gemeenten een constructeur in dienst neemt, minder gebiedskennis en verbondenheid met de gemeente.

Uit het onderzoek kan geconcludeerd worden dat alle gemeenten voordelen zien in het samenwerken op het gebied van de constructieve toets. Allen denken zij er beter van te worden indien zij de constructieve toets niet meer zelfstandig uitvoeren. Er is dus een solide basis om te kijken welk vorm een samenwerkingsverband moet krijgen. De vorm is van belang, omdat zoals eerder gezegd sommige voordelen alleen ontstaan bij een bepaalde vorm van samenwerken. In de volgende paragraaf worden de vormen besproken die de verschillende gemeenten zien.

7.7 Concensus over het eindresultaat

Tijdens de interviews bij de verschillende gemeenten is er geïnventariseerd hoe een eventueel samenwerkingsverband eruit zou moeten zien. Het is namelijk van belang dat, indien er pogingen ondernomen worden om tot een samenwerkingsverband te komen, de deelnemende gemeenten een eenduidig resultaat voor ogen hebben.

De gemeenten die meegewerkt hebben aan het onderzoek onderscheiden drie hoofdvormen van intergemeentelijk samenwerken. Waar de één duidelijke voorkeuren had voor een bepaalde vorm, had de andere gemeente een aantal variabelen op basis waarvan deze de meest geschikte vorm zou beoordelen. De 3 verschillende genoemde vormen en de daarbij behorende voordelen staan in de onderstaande tabel.

	<i>Vorm</i>	<i>Voordeel nummer</i>
<i>Eigen constructeurs</i>	In een samenwerkingsverband met meerdere gemeenten (een) eigen constructeur(s) in dienst nemen.	Alle
<i>Uitbesteden</i>	In een samenwerkingsverband met meerdere gemeenten de constructieve toets uitbesteden aan een marktpartij.	1, 2, 6, 7, 8
<i>Centrumgemeente(n)</i>	1 (centrum) gemeente die de constructieve toets voor de andere gemeenten uitvoert.	1, 2, 3, 6, 7, 8

De gemeente die de constructieve toets niet uitvoert heeft nog geen idee hoe een eventueel samenwerkingsverband vorm zou moeten krijgen. Dit komt waarschijnlijk weg uit het feit dat deze gemeente niet overtuigd is van het nut van het uitvoeren van de constructieve toets.

Een aantal van de geïnterviewde gemeenten zitten al in een overleg samenwerking Bouwen en Milieu. Een van deze gemeenten ziet een samenwerking met eigen constructeurs voor alleen

deze gemeenten niet zitten. Dit in verband met de schaalgrootte, waardoor er een te grote afhankelijkheid van de eigen constructeur(s) gecreëerd wordt.

Het aansluiten bij een grote gemeente zien de meeste gemeenten wel zitten als vorm voor een samenwerkingsverband. Hierbij stellen de gemeenten wel hun eigen voorwaarden. Eén gemeente ziet het liefst dat de constructieve toetsen, van de kleinere gemeenten, door 1 of 2 grote gemeenten uitgevoerd wordt waarbij ook de verantwoordelijkheid overgedragen wordt aan deze gemeente(n). Een andere voorwaarde die gesteld wordt is dat een constructeur bij de gemeenten zelf de toetsen uit komt voeren. Door de toetsen bij de gemeenten zelf uit te voeren is er meer interactie en feedback. Dan zouden ook voordelen 4 & 5 gelden. Ook vragen van de toezichthouders op de bouwvergunning kunnen op deze manier makkelijker gesteld en beantwoord worden. Een algemeen nadeel aan het niet zelf uitvoeren van de constructieve toets vinden de gemeenten namelijk een grote fysieke afstand, waardoor het directe contact met een gemeente moeilijker wordt.

Er kan geconcludeerd worden dat de gemeenten drie verschillende vormen voor samenwerken zien. Een groot deel van de gemeenten spreekt een voorkeur uit naar de samenwerkingsvorm met een centrumgemeente. Er bestaat dus enige consensus over het eindresultaat. Echter blijft er verdeeldheid over welke vorm een samenwerkingsverband zou moeten krijgen.

7.8 Beschikbare middelen

Tijdens de interviews met de verschillende gemeenten is er gevraagd of er middelen beschikbaar zijn voor een eventuele samenwerking. Hierbij bleek vaak dat het budget dat op het ogenblik beschikbaar is voor de uitvoering van de toets ook beschikbaar is voor een eventuele samenwerking op het gebied van de constructieve toets. Een overzicht van het budget is gegeven in de onderstaande tabel.

		<i>Bedrag beschikbaar</i>	<i>Toelichting</i>
<i>Aantal bouwvergunning aanvragen</i>	330	Geldelijke equivalent van 0.2 fte schaal 10	In de periode tot 2010 komt er een groei in het aantal te bouwen woningen en komt er een stuk industrieterrein bij. De verwachting is dan ook dat in deze periode het budget hoger wordt door de toename in bouwvergunning aanvragen.
	400	€26.000 incl. BTW	In 2007 wordt dit budget verhoogd doordat er veel nieuwe woningen bijgebouwd gaan worden.
	-	€0,-	Deze gemeente voert de constructieve toets niet uit.
	526	€0,-	Deze gemeente heeft een integraal budget voor bouwplantoetsing. Er is geen apart budget voor de uitvoering van de constructieve toets.
	550	€120.000 incl. BTW	Dit is het bedrag dat deze gemeente uitgeven heeft aan de constructieve toetsen in 2005. Het budget was veel lager (€20.000,-), maar is gaande weg verhoogd.
	500	€15.000	Dit bedrag wordt mogelijk in 2007 verdubbeld.

In de tabel is te zien dat 2 gemeenten als gevolg van een toename in te bouwen woningen een verhoging van het budget verwachten. De gemeente die op het ogenblik geen budget beschikbaar heeft is de gemeente die zelf de toetsen uitvoert. Verwacht wordt dat zodra er een bouwbeleid vastgesteld is bij deze gemeente dat er ook budget vrijgemaakt wordt voor de constructieve toets. De gemeente die op het ogenblik geen constructieve toets uitvoert heeft, in eerste instantie, ook geen budget beschikbaar. Er is, van deze gemeente, niet bekend of en hoeveel budget er zou zijn voor een eventuele samenwerking.

7.9 Samenvatting en conclusie

In het afgelopen hoofdstuk staan de resultaten van de verschillende interviews bij de verschillende gemeenten. Te concluderen valt dat er veel verschillen zijn, niet alleen tussen de gemeenten en de Gemeente Enschede, maar ook tussen de gemeenten onderling. Deze verschillen bestaan niet alleen bij de huidige manier van uitvoeren (beleid, organisatie, capaciteit en methode). De verschillen bevinden zich ook in de manier waarop de gemeenten zien hoe zij de constructieve toets in de toekomst uit willen voeren.

Om te kunnen komen tot een samenwerkingsverband zal er nog een hoop moeten gebeuren. Zeker als dit samenwerkingsverband eenduidigheid en uniformiteit, betreffende de uitvoering van de constructieve toets, moet bewerkstelligen, wat de meeste gemeenten als voordeel hebben genoemd. In het volgende hoofdstuk zal de conclusie en aanbevelingen komen te staan aangaande dit onderzoek.

8 Conclusies en aanbevelingen

8.1 Conclusies

De aanleiding van het gedane onderzoek was de vraag van een aantal gemeenten uit de regio, aan de Gemeente Enschede, om assistentie bij de uitvoering van de constructieve toets. Ook wou de Gemeente Enschede weten welke invloeden een aantal autonome landelijke ontwikkelingen zouden hebben op de uitvoering van de constructieve toets. Hieruit is de volgende doelstelling ontstaan:

Het doel van deze afstudeeropdracht is het doen van aanbevelingen aan de Gemeente Enschede over een adequate manier van assistentie verlenen aan de gemeenten in de regio op het gebied van de constructieve toets. Dit door middel van een onderzoek naar de uniformiteit van de constructieve toets in de regio Twente, een onderzoek naar de mogelijkheden tot intergemeentelijke samenwerking en een analyse van autonome (landelijke) ontwikkelingen op het gebied van bouwvergunningverlening en constructieve toetsing.

Om het onderzoek structuur te geven is er besloten om een concept Enschede op te stellen vanuit een analyse naar de constructieve toets bij de Gemeente Enschede en de 3 autonome ontwikkelingen (Gecertificeerde Bouwbesluit-toets, Het Digitale Bouwloket en de Omgevingsvergunning). Dit concept Enschede kon daarna gebruikt worden als vergelijking met de andere gemeenten, en als een vooruitblik over de gevolgen van de 3 ontwikkelingen. Uit het onderzoek naar de autonome landelijke ontwikkelingen is te concluderen dat er maar een beperkt aantal gevolgen zijn voor de constructieve toets. Er zijn, binnen dit onderzoek, alleen directe gevolgen te bemerken vanuit het Digitale Bouwloket. Indien de Gemeente Enschede het Digitaal Bouwloket invoert zullen er 2 gevolgen merkbaar zijn, deze zijn:

- De ontvankelijkheid bepaling zal semi-automatisch plaatsvinden;
- De toetsen zullen digitaal worden verwerkt.

Het concept Enschede is opgesteld aan de hand van 4 onderdelen. Deze 4 onderdelen zijn beleid, organisatie, capaciteit en methode. Het concept Enschede is terug te vinden in §6.2.

Om het onderzoek bij de verschillende gemeenten te structureren is er een onderzoeksoptiek geformuleerd. Deze onderzoeksoptiek is opgesteld vanuit de analyse bij de Gemeente Enschede en een analyse van de theorie van intergemeentelijke samenwerking. De kenmerken van de constructieve toets zijn opgesteld vanuit de analyse van de constructieve toets bij de Gemeente Enschede en vanuit de theorie van intergemeentelijke samenwerking zijn er een aantal aandachtspunten bijgekomen. De bijeenvoeging van de aandachtspunten van de constructieve toets (Hoofdstuk 3) en de aandachtspunten vanuit de theorie van intergemeentelijke samenwerking (Hoofdstuk 5) heeft geleid tot een onderzoeksoptiek met de onderstaande basisonderdelen. De onderzoeksoptiek is in zijn totaliteit terug te vinden in §6.1.

- Beleid;
- Welvaartswinst;
- Organisatie;
- Consensus over het eindresultaat;
- Capaciteit;
- Beschikbare middelen.
- Methode;

Vanuit de onderzoeksoptiek is er onderzoek gedaan bij zes verschillende gemeenten uit de regio Twente. Bij 5 gemeenten is er een face to face interview gehouden en 1 gemeente heeft een paar korte antwoorden over de telefoon gegeven. Uit het onderzoek naar uniformiteit van de constructieve toets bij de verschillende gemeenten is te concluderen dat er geen uniformiteit is in de regio Twente. Dit is te concluderen uit de verschillen tussen de onderzochte gemeenten onderling en tussen de gemeenten en de Gemeente Enschede. Er zijn verschillen in beleid, de Gemeente Enschede heeft een eigen toetsingsprotocol, 1 gemeente

werkt via de CKB-systematiek en de andere gemeenten hebben geen beleid. Er zijn verschillen in de organisatie van de constructieve toets, de Gemeente Enschede heeft eigen constructeurs, 3 gemeenten besteden het uit naar een marktpartij, 1 gemeente laat de bouwplantoetsers de constructieve toets uitvoeren en 2 gemeenten voeren niet tot nauwelijks de constructieve toets uit. Ook zijn er verschillen te vinden in het percentage uit te voeren toetsen op basis van het aantal aangevraagde bouwvergunningen.

Wel is het zo dat alle gemeenten in meer of mindere mate positief staan tegenover een samenwerkingsverband, met meerdere gemeenten, op het gebied van de constructieve toets. Uit het onderzoek komt naar voren dat zij, in een dergelijk samenwerkingsverband, veel voordelen zien. De belangrijkste voordelen die genoemd zijn (door 3 of 4 verschillende gemeenten) staan hieronder weergegeven:

- Uniformiteit van werkwijze en kwaliteit in de regio(4);
- Uitvoering van de constructieve toets door de overheid in plaats van een marktpartij(3);
- Mogelijkheid dat een constructeur de toetsen bij de gemeenten zelf uitvoert;
- Kosten voordeel door inhuur eigen constructeur(s) of gezamenlijke uitbesteding(3).

Een nadeel dat door de meeste gemeenten aangegeven is, is afhankelijkheid van andere partijen. Echter werd door elke gemeente, die dit nadeel noemde, aangegeven dat dit nadeel niet opweegt tegen de voordelen die zij zien in een intergemeentelijk samenwerkingsverband. De geïnterviewde gemeenten onderscheiden drie vormen van intergemeentelijke samenwerkingsverbanden. Deze zijn:

- In een samenwerkingsverband met meerdere gemeenten (een) eigen constructeur(s) in dienst nemen (*eigen constructeurs*);
- In een samenwerkingsverband met meerdere gemeenten de constructieve toets uitbesteden aan een marktpartij (*uitbesteden*);
- 1 (centrum) gemeente die de constructieve toets voor de andere gemeenten uitvoert (*centrumgemeente(n)*).

Indien je de voordelen combineert met de vormen van samenwerken valt af te leiden dat een aantal voordelen alleen ontstaat bij één bepaalde samenwerkingsvorm. Het aansluiten bij een grote gemeente (centrumgemeente(n)) zien de meeste gemeenten wel zitten als vorm voor een samenwerkingsverband.

Samenvattend kan geconcludeerd worden dat er geen uniformiteit in de regio is, betreffende de uitvoering van de constructieve toets. Er wordt op verschillende manieren, met verschillende intensiteit en op verschillende niveaus getoetst. De onderzochte gemeenten staan positief tegenover een intergemeentelijk samenwerkingsverband. In de volgende paragraaf worden aanbevelingen gedaan om, via een samenwerkingsverband, meer uniformiteit in de regio te creëren. Bij de uitvoering van de eerste aanbeveling kan de Gemeente Enschede een begeleidingsrol dan wel voortrekkersrol vervullen. In de tweede aanbeveling komt naar voren dat de Gemeente Enschede ook kan deelnemen in het intergemeentelijke samenwerkingsverband.

8.2 Aanbevelingen

In deze paragraaf worden de aanbevelingen gegeven op basis van het gedane onderzoek en vergaarde inzichten. Doordat niet alle Twentse gemeenten mee zijn genomen in het onderzoek is het niet mogelijk om aanbevelingen te doen voor de gehele regio Twente. Het is niet uitgesloten dat deze aanbevelingen ook voor de gehele regio zouden gelden, echter om dit met zekerheid te zeggen zou een aanvullend onderzoek, bij deze gemeenten, nodig zijn.

8.2.1 Aanbeveling 1

De eerste aanbeveling is bedoeld voor de onderzochte gemeenten. De Gemeente Enschede kan hierin een voortrekkers- dan wel begeleidingsrol vervullen. Het doel van deze aanbeveling is het creëren van een uniforme werkwijze voor de uitvoering van de constructieve toets bij de deelnemende gemeenten. Dit doel is te bereiken door het gezamenlijk opstellen van een toetsingsprotocol (beleid) en deze bestuurlijk vast te leggen.

Deze aanbeveling behelst de manier waarop dit protocol moet worden opgesteld en aan welke voorwaarden het moet voldoen. Het protocol moet de volgende punten omvatten:

- Verschillende toetsniveaus;
- Verschillende gebouwtypen;
- Vastgesteld minimaal toetsniveau per bouwtype.

Met *verschillende toetsniveaus* wordt bedoeld dat er verschillende niveaus van toetsing worden vastgelegd. Bijvoorbeeld 3 niveaus: licht, middel en zwaar. Waarbij op het lichte niveau alleen de hoofdpunten worden gecontroleerd. Bij het middel niveau de controle van de hoofdpunten plus het controleren van een aantal andere, nader te bepalen, punten. En bij zwaar wordt alles (integrale controle) gecontroleerd.

Met *verschillende gebouwtypen* wordt bedoeld dat de bouwvergunningaanvragen in verschillende categorieën worden ingedeeld. Hierbij kan gedacht worden aan een verdeling in verbouw en nieuwbouw, welke bouwsom gemoeid is met de verbouw of nieuwbouw en de vraag of er mensen aanwezig zijn, in de gebruiksfase van het object, en zo ja permanent.

Met een *vastgesteld minimaal toetsniveau per bouwtype* wordt bedoeld dat er per bouwtype vastgesteld moet worden op welk toetsniveau een vergunningaanvraag minimaal constructief getoetst moet worden.

Het gevolg van het opstellen van dit protocol is dat, zodra een bouwvergunningaanvraag ingediend wordt, door middel van een aantal kenmerken van het te (ver)bouwen object bepaald kan worden wat minimaal constructief gecontroleerd moet worden.

Het protocol kan opgesteld worden via drie verschillende manieren, deze manieren zijn:

- De Gemeente Enschede helpt via het eigen opgestelde toetsingsprotocol en de ervaringen die zij daar mee hebben;
- Via de CKB-systematiek²², die één van de gemeenten hanteert;
- Via de CKB-Systematiek, maar dan geheel opnieuw in samenspraak met alle gemeenten.

Welke manier er gekozen gaat worden is voor deze aanbeveling van weinig belang. Indien er voor de eerste manier van opstellen gekozen gaat worden, draagt dit wel bij aan grotere uniformiteit in de regio. Welke manier gekozen gaat worden is mede afhankelijk van de opstelling van de Gemeente Enschede en de gemeente die de CKB-systematiek al heeft ingevoerd.

²² Voor een korte omschrijving zie §7.2 of voor meer informatie zie <http://www.vereniging-bwt.nl> onderdeel Projecten-CKB

Het op te stellen protocol moet aan een aantal voorwaarden voldoen. Deze voorwaarden staan hieronder weergegeven.

- Het protocol moet praktisch uitvoerbaar zijn;
- Het protocol moet uitvoerbaar zijn door andere partijen dit betekend dat:
 - het goed communiceerbaar is wat er gedaan moet worden,
 - er duidelijk omschreven is wat er per toetsniveau en gebouwtype gecontroleerd moet worden.

De eerste voorwaarde, dat het protocol praktisch uitvoerbaar moet wezen, komt voort uit het gegeven dat bij de Gemeente Enschede de praktijk uitgewezen heeft dat het huidige protocol niet altijd praktisch werkbaar is. Om dit te voorkomen is deze voorwaarde opgenomen.

De tweede voorwaarde, dat het protocol uitvoerbaar door andere partijen moet zijn, heeft een tweeslachtige basis. Ten eerste wordt er vooruit gelopen op aanbeveling 2 waarin de vorming van een verdergaand samenwerkingsverband wordt aanbevolen. Het is nog niet duidelijk wie dan de constructieve toets uit gaat voeren. Ten tweede blijven de mensen, die de constructieve toets op het moment uit voeren, dit voorlopig doen. Dit betekend dat ook externe bureaus met dit protocol moeten werken.

Zoals hiervoor aangegeven blijft de constructieve toets door dezelfde personen of bedrijven uitgevoerd worden die de toets nu ook uitvoeren. Daartegenover staat dat de ontvankelijkheid bepaling door alle gemeenten zelf uitgevoerd moet worden.

Het gevolg van deze aanbeveling is dat er nu een situatie is bereikt waarin de constructieve toets op een via een uniforme werkwijze uitgevoerd wordt door meerdere gemeenten in de regio. De regio heeft een uniforme uitstraling door eenzelfde beleid in de regio te hanteren. Het soort samenwerkingsverband dat nu ontstaat, lijkt op een “blote” regeling, oftewel een regeling zonder meer (zie §5.4). Bijkomend feit bij het opstellen, bestuurlijk vastleggen en uitvoeren van het toetsingsprotocol is dat er duidelijkheid ontstaat bij elke gemeente hoeveel constructieve toetsen er uitgevoerd dienen te worden. Er is dus duidelijk hoeveel capaciteit (fte constructeurs) er benodigd is voor de uitvoering van de constructieve toets bij de gemeenten. Ook is er, door het bestuurlijk vaststellen van het beleid, bij elke gemeente bestuurlijke verantwoording genomen voor de uitvoering van de constructieve toets.

Nog niet is bereikt dat de toets ook door dezelfde partij bij elke gemeente wordt uitgevoerd. Er zijn nog marktpartijen en gemeentelijke bouwplantoetsers die de constructieve toets uitvoeren. In de tweede aanbeveling staat hoe er het beste naar een situatie toegewerkt kan worden waarin ook de uitvoering door 1 partij gedaan wordt voor, alle binnen de samenwerking vallende, gemeenten.

8.2.2 Aanbeveling 2

Deze aanbeveling is voor alle gemeenten die hebben deelgenomen aan het onderzoek en de Gemeente Enschede. Het doel wat met deze aanbevelingen nagestreefd wordt is een intergemeentelijk samenwerkingsverband in de regio, waarin de constructieve toets voor de deelnemende gemeenten op een uniforme wijze door dezelfde partij wordt uitgevoerd. Uitgangspunt bij aanbeveling 2 is, dat aan de eerste aanbeveling gehoor gegeven is. De beginsituatie is dan als volgt:

- Alle gemeenten voeren (laten) de constructieve toets (uitvoeren) uit volgens het opgestelde protocol;
- De ontvankelijkheid wordt door de gemeenten zelf bepaald;
- De besturen van de desbetreffende gemeenten hebben het protocol goedgekeurd;
- Er is een bepaald budget beschikbaar voor de uitvoering van de constructieve toets, dit budget is al dan niet hetzelfde of hoger als het eerder beschikbare budget.

De laatste stap die genomen moet worden is het gezamenlijk uit (laten) voeren van de constructieve toets. Vanuit de interviews met de gemeenten zijn er drie mogelijkheden voor een gezamenlijke uitvoering van de constructieve toets. Deze 3 vormen zijn:

	<i>Vorm</i>
<i>Eigen constructeurs</i>	In een samenwerkingsverband met meerdere gemeenten een eigen constructeur(s) in dienst nemen.
<i>Uitbesteden</i>	In een samenwerkingsverband met meerdere gemeenten de constructieve toets uitbesteden aan een marktpartij.
<i>Centrumgemeente(n)</i>	1 (centrum) gemeente die de constructieve toets voor de andere gemeenten uitvoert.

Welke vorm het samenwerkingsverband zou moeten krijgen is op dit moment moeilijk te zeggen. Vanuit het onderzoek lijkt een samenwerking waarin de constructieve toets gezamenlijk wordt uitbesteed aan een marktpartij niet de beste optie. De helft van de onderzochte gemeenten geeft namelijk aan dat juist de uitvoering van de constructieve toets door de overheid een voordeel van een samenwerkingsverband is. Dit zou een optie kunnen zijn om tijdelijk een periode van verandering op te vangen. Hiermee doelend op een verandering naar een samenwerking op basis van de twee andere vormen.

Welke vorm de samenwerking krijgt is onder andere afhankelijk van de houding van de Gemeente Enschede. Wil de Gemeente Enschede een centrumgemeente rol spelen in een samenwerkingsverband of wil zij dit niet? Het is ook mogelijk dat de Gemeente Enschede meedoet in de andere vorm van een samenwerkingsverband. Hierin zou de Gemeente Enschede dan in samenwerking met de andere gemeenten eigen constructeurs in dienst nemen. De constructeurs van de Gemeente Enschede zouden dan in dienst komen van de samenwerkende gemeenten.

Welke van de 2 samenwerkingsvormen de voorkeur heeft voor een langere periode is tevens afhankelijk van een aantal variabelen. Deze variabelen zijn.

- Totaal aantal gemeenten dat deelneemt in het samenwerkingsverband;
- Totaal aantal uit te voeren constructieve toetsen;
- Het totaal beschikbare budget.

Hoe groter het samenwerkingsverband, des te onwaarschijnlijker het is om de uitvoering van de toetsen bij 1 “centrumgemeente” neer te leggen. Indien het samenwerkingsverband bestaat uit de onderzochte gemeenten zou dit betekenen dat er 6 gemeenten met een minimum aantal toetsen van +/- 600²³ en een zeer gedifferentieerd maar toereikend budget deelnemen. Voor de uitvoering van deze toetsen zouden +/- 2 fte constructeurs benodigd zijn. Voor de verschillende vormen geldt dan dat of de Gemeente Enschede 2 extra constructeurs in dienst moet nemen of er komen 2 constructeurs in dienst van het samenwerkingsverband of de Gemeente Enschede doet ook mee en er zitten 5 constructeurs in het samenwerkingsverband.

Dat een intergemeentelijk samenwerkingsverband bijdraagt aan de uniformiteit in de regio staat vast. Welke vorm het samenwerkingsverband moet krijgen is op dit moment niet te beslissen. Een groot samenwerkingsverband draagt bij aan meer uniformiteit in de regio Twente. Dit betekent dat een uitbreiding naar meer gemeenten, dan alleen de Gemeente Enschede en de onderzochte gemeenten, de uniformiteit ten goede komt.

²³ Van 2 gemeenten zijn het aantal uit te voeren toetsen niet bekend, tevens is het niet bekend hoeveel toetsen er volgens het nieuwe beleid uitgevoerd dienen te worden.

8.2.3 Samenvattende conclusie uit de aanbevelingen

De conclusie die uit de aanbevelingen te trekken is, is dat er geen duidelijke samenwerkingsvorm per direct gestart kan worden waarin de constructieve toets uitgevoerd wordt. De eerste aanbeveling die gegeven wordt geeft aan dat er eerst in een bepaald gebied eenheid van beleid moet komen. Vanuit deze eenheid van beleid kan dan verder gegaan worden naar een samenwerkingsvorm waarin de constructieve toets ook daadwerkelijk uitgevoerd wordt in een samenwerkingsverband.

De onderzochte gemeenten geven voor het grootste gedeelte aan dat zij denken welvaartswinst te kunnen behalen door samen te werken op het gebied van de constructieve toets. Er bestaat de mogelijkheid dat er meer gemeenten zijn, welke niet in dit onderzoek zijn betrokken, die willen participeren in een dergelijk samenwerkingsverband. (genoemd bij aanbeveling 1 en 2.) Een extra opmerking bij de aanbevelingen is dus om meer gemeenten bij een eventueel samenwerkingsverband te betrekken dan alleen de gemeenten die meegewerkt hebben aan dit onderzoek.

9 Literatuurlijst

Boeken:

Denters, S.A.H. et al. (1987). Besturen in de kring: een beschrijvend en evaluerend onderzoek naar de samenwerking tussen gemeenten in de Gemeentekring Almelo. Enschede: Faculteit Bestuurskunde, Universiteit Twente

Dijk, E.L. van (1991). De WGR gewaardeerd. 's-Gravenhage: VNG Uitgeverij

Dijkgraaf, H. (1999). Organisatie van gemeenten en provincies. Utrecht: Lemma

Doeschot, R.G.P. et al. (1987). Intergemeentelijke samenwerking: een onderzoek naar invoeringsproblemen van de herziene wet Gemeenschappelijke Regelingen. Deventer: Kluwer

Strikwerda, J. (2005). Shared Service Centers: van kostenbesparing naar waardecreatie. Assen: Van Gorcum

Traag, J.M.E. (1993). Intergemeentelijke samenwerking: Democratie of verlengd lokaal bestuur? Enschede: Faculteit Bestuurskunde, Universiteit Twente

Brochures, nieuwsbrieven en andere gebruikte literatuur:

Claij, N. (2005). Plan van aanpak Digitaal Bouwloket: voorsorteren op de VROM-vergunning. Den Haag: EGEM

EGEM (2005). Nieuwsbericht Digitaal Bouwloket. Nummer 2. Den Haag: EGEM

EGEM (2005). Brochure Digitaal Bouwloket. Den Haag: EGEM

Hoogwout, M. & Titulaer R. (2004). Concept handleiding CKB-systematiek: werken met het collectieve kwaliteitnormeringssysteem bouwvergunningen. Den Haag: Zenc

Janssen, P.S.C. & Zwaan, L.J. (2005). Shared Service Centers in gemeenten: Een onderzoek onder burgermeesters.

Korsten, A.F.A. (2005). Inleiding FAMO-jaarcongres: Shared Service Centers.

Korsten, A.F.A. et al (2004). Shared Services: Nieuwe vormen van krachtenbundeling bij gemeenten. Den Haag: Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties & INAXIS

Ministerie van VROM (2005). Informatieblad: één integrale vergunning voor fysieke objecten. Den Haag: Ministerie van VROM

Oldenhuizing, J. & Hoogwout, M. (2004). Centrale Server voor Bouwaanvragen: investeren in een modern, klantvriendelijk en efficiënt Bouw- en Woningtoezicht. Den Haag: Zenc

Stichting Bouwkwaliiteit (2005). KOMO nieuwsbrief. Nummer 2. Rijswijk: Stichting Bouwkwaliiteit

Witjes E.J.A. (beleidsmedewerker VROM/DGW) (2005). Sheets presentatie op het VNG congres: Praktijkproef Gecertificeerde Bouwbesluit-toets.

Wetten en Normen

NEN 6700 Technische grondslagen voor bouwconstructies – TGB 1990 – Algemene basiseisen

Woningwet

Bouwbesluit 2003

Besluit indieningsvereisten aanvraag bouwvergunning

Wet gemeenschappelijke regelingen

Veel gebruikte internetsites:

<http://omgevingsvergunning.vrom.nl>

<http://www.briswarenhuis.nl>

<http://www.cobouw.nl>

<http://www.egem.nl>

<http://www.regiotwente.nl>

<http://www.sharedservicesbijdeoverheid.nl>

<http://www.vereniging-bwt.nl>

<http://www.vng.nl>

<http://www.vrom.nl>

10 Bijlagen

- Bijlage I: Artikelen Woningwet en Bouwbesluit 2003
- Bijlage II: Prioritering Bouwbesluittoets (Toetsingsprotocol Enschede)
- Bijlage III: Artikelen uit Besluit indieningsvereisten aanvraag bouwvergunning
- Bijlage IV: Artikelen uit de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR)
- Bijlage V: Interviewvragen
- Bijlage VI: Resultaten bij de verschillende gemeenten naar onderzoeksoptiek

Bijlage I: Artikelen uit de Woningwet en het Bouwbesluit 2003

Woningwet	
Hoofdstuk II	Voorschriften betreffende het bouwen, de staat van bestaande bouwwerken en standplaatsen, het gebruik, het slopen en de welstand
Afdeling 1	Voorschriften betreffende het bouwen, de staat van bestaande bouwwerken en standplaatsen
Artikel 2	Bouwbesluit
Lid 1.	Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden uit het oogpunt van veiligheid, gezondheid, bruikbaarheid, energiezuinigheid en milieu technische voorschriften gegeven omtrent het bouwen van woningen, woonketen, woonwagens en andere gebouwen.
Artikel 3	Normen, kwaliteitsverklaringen en aansluitvoorwaarden
Lid 1.	Bij of krachtens de in artikel 2 bedoelde algemene maatregel van bestuur kan worden verwezen naar: a. normen of delen van normen en b. kwaliteitsverklaringen.
Lid 2.	Bij de in artikel 2 bedoelde algemene maatregel van bestuur kan worden verwezen naar de voorschriften in de aansluitvoorwaarden, die van bouwtechnische aard zijn.
Hoofdstuk IV	Vergunningen
Afdeling 1	Bouwvergunning
Artikel 40	Vergunningplichtige bouwwerken
Lid 1.	Het is verboden te bouwen zonder of in afwijking van een vergunning van burgemeester en wethouders (bouwvergunning).
Artikel 44	Weigeringsgronden aanvragen om bouwvergunning
Lid 1.	De reguliere bouwvergunning mag slechts en moet worden geweigerd, indien: a. het bouwen waarop de aanvraag betrekking heeft, niet voldoet aan de voorschriften die zijn gegeven bij of krachtens een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in de artikelen 2 en 120; b. het bouwen niet voldoet aan de bouwverordening, of zolang de bouwverordening daarmee nog niet in overeenstemming is gebracht, aan de voorschriften die zijn gegeven bij een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 8, achtste lid, of bij of krachtens een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 120;
Hoofdstuk VI	Het toezicht op de volkshuisvesting
Afdeling 2	Gemeentelijk bouw- en woningtoezicht
Artikel 100	
Lid 1.	Het gemeentebestuur voorziet in het bouw- en woningtoezicht, dat in elk geval tot taak heeft: a. het onderzoeken van de staat van de volkshuisvesting in de gemeente, waaronder begrepen het wonen in woonwagens op standplaatsen, en het aangeven van middelen tot verbetering daarvan; b. het binnen de gemeente uitoefenen van toezicht op de naleving van de bij of krachtens deze wet gegeven voorschriften en c. het verrichten van andere werkzaamheden in verband met de uitvoering van deze wet.
Lid 2.	Met de in het eerste lid, onderdeel b, bedoelde taak zijn belast de bij besluit van burgemeester en wethouders aangewezen ambtenaren.
Lid 3.	Toepassing van bestuursdwang bestaande uit het stilleggen van werkzaamheden indien wordt gebouwd of gesloopt in strijd met de bij of krachtens deze wet gegeven voorschriften, vindt slechts plaats in bij de bouwverordening aangewezen gevallen en overeenkomstig daarbij gegeven voorschriften.
Lid 4.	Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen voorschriften worden gegeven omtrent het uitoefenen van toezicht op de naleving van de bij of krachtens de in artikel 2 bedoelde algemene maatregel van bestuur gegeven voorschriften.
Lid 5.	De krachtens het tweede lid aangewezen ambtenaren zijn bevoegd met medeneming van de benodigde apparatuur een woning binnen te treden zonder toestemming van de bewoner
Bouwbesluit	
Hoofdstuk 2	Voorschriften uit het oogpunt van veiligheid
Afdeling 2.1	Algemene sterkte van de bouwconstructie
Paragraaf 2.11	Nieuwbouw
Artikel 2.1	Stuurartikel
Lid 1	Een te bouwen bouwwerk heeft een bouwconstructie die gedurende de in NEN 6700 bedoelde

	referentieperiode voldoende bestand is tegen de daarop werkende krachten
Paragraaf 2.1.2	Bestaande bouw
Artikel 2.5	Stuurartikel
Lid 1	Een bestaand bouwwerk heeft een bouwconstructie die gedurende de in NEN 6700 bedoelde referentieperiode voldoende bestand is tegen de daarop werkende krachten

Bijlage II: Prioritering Bouwbesluittoets (Toetsingsprotocol Enschede)

gebouwtypen	aard aanvraag	bouwkosten	cat	bouwverordening	veiligheid				gezondheid					bruikbaarheid						
					Constructieve veiligheid	Gebruiksveiligheid	Brandveiligheid	Sociale veiligheid	Bescherming tegen schadelijke of hinderlijke invloeden	Bescherming tegen schadelijke of hinderlijke stoffen	Wering van schadelijk of hinderlijk gedrag	Watervoorziening	Daglichttoetreding	Toegankelijkheid	Ruimten en opstelplaatsen	Gemeenschappelijke ruimten en opstelplaatsen	Telecommunicatievoorzieningen	Verplaatsing en vervorming	Beperking van warmteverlies/energiezuinigheid	
Woningen (incl. recreatiewoningen en woonwagens)	Verbouw/uitbreiding	< € 50.000	1																	
		≥ € 50.000	2																	
	nieuwbouw	alle	3																	
woongebouwen (b.v. flats)	Verbouw/uitbreiding	alle	4																	
		nieuwbouw	5																	
Bijeenkomst-/cellen-/gezondheidszorg-/horeca-/kantoor-/logies-/onderwijs-/sport-/stations-/winkelgebouwen.	Verbouw/uitbreiding	zie a	6																	
		zie b	7																	
	nieuwbouw	zie a	8																	
		zie b	9																	
Overige bouwwerken	alle	< € 50.000	10																	
	alle	≥ € 50.000	11																	
a : minder dan 50 personen aanwezig en geen nachtverblijf > 5 pers.																				
b : meer dan 50 personen aanwezig en/of nachtverblijf > 5 pers.																				

Bijlage III: Artikelen uit Besluit indieningsvereisten aanvraag bouwvergunning

Besluit indieningsvereisten aanvraag bouwvergunning	
Artikel 2	
Lid 1	Een aanvraag om bouwvergunning wordt schriftelijk ingediend bij burgemeester en wethouders van de gemeente waarin het bouwwerk of de standplaats geheel of in hoofdzaak is of zal zijn gelegen.
Lid 2	Een aanvraag wordt gedaan op het bij ministeriële regeling voorgeschreven formulier dat door burgemeester en wethouders op zijn verzoek aan de aanvrager ter beschikking wordt gesteld.
Lid 3	Het aanvraagformulier en de daarbij ingevolge dit besluit te verstrekken gegevens en bescheiden worden ingediend in een door burgemeester en wethouders te bepalen veelvoud dat ten hoogste zes bedraagt.
Artikel 4	
Lid 1	Voorzover die gegevens en bescheiden naar het oordeel van burgemeester en wethouders nodig zijn om aannemelijk te maken dat het desbetreffende bouwen voldoet aan de bij of krachtens de wet voor dat bouwen geldende eisen, verstrekt de aanvrager bij een aanvraag: a. om een reguliere bouwvergunning: de gegevens en bescheiden, bedoeld in de paragrafen 1.1 en 1.2 van hoofdstuk 1 van de bijlage; b. om een reguliere bouwvergunning die overeenkomstig artikel 56a, eerste lid, van de wet in twee fasen wordt verleend: bij de aanvraag om bouwvergunning eerste fase de gegevens en bescheiden, bedoeld in de paragrafen 1.1 en 1.3.1 van hoofdstuk 1 van de bijlage, en bij de aanvraag om bouwvergunning tweede fase de gegevens en bescheiden, bedoeld in de paragrafen 1.1 en 1.3.2 van hoofdstuk 1 van de bijlage; c. om een lichte bouwvergunning: de gegevens en bescheiden, bedoeld in de paragrafen 1.1 en 1.4 van hoofdstuk 1 van de bijlage.
Lid 2	In afwijking van het eerste lid behoeft de aanvrager de gegevens en bescheiden, bedoeld in paragraaf 1.5, onderdeel 1, van hoofdstuk 1 van de bijlage, eerst uiterlijk drie weken voor de aanvang van de desbetreffende bouwwerkzaamheden te verstrekken, en de gegevens en bescheiden, bedoeld in paragraaf 1.5, onderdeel 2, van hoofdstuk 1 van de bijlage, eerst uiterlijk twee dagen voor de aanvang van die bouwwerkzaamheden. Wanneer de aanvrager daaraan toepassing geeft, geven burgemeester en wethouders in de bouwvergunning aan welke gegevens en bescheiden het betreft.
Lid 3	Indien de aard van het bouwplan naar hun oordeel daartoe aanleiding geeft, kunnen burgemeester en wethouders, in afwijking van het eerste lid, bepalen dat de gegevens en bescheiden, genoemd in paragraaf 1.5, onderdeel 3, van hoofdstuk 1 van de bijlage, door de aanvrager eerst uiterlijk drie weken voor de aanvang van de desbetreffende bouwwerkzaamheden behoeven te worden verstrekt. In dat geval geven zij in de bouwvergunning aan welke gegevens en bescheiden het betreft.
Lid 4	De gegevens en bescheiden worden verstrekt op de wijze als aangegeven in hoofdstuk 2 van de bijlage.
Bijlage bij Besluit indieningsvereisten aanvraag bouwvergunning	
§ 1.2.3	Gegevens en bescheiden ten behoeve van toetsing aan de voorschriften van het Bouwbesluit 2003 met betrekking tot constructieve veiligheid
	Gegevens en bescheiden waaruit blijkt dat het bouwwerk voldoet aan de gestelde eisen in relatie tot: 1. Gegevens en bescheiden waaruit blijkt dat het bouwwerk voldoet aan de gestelde eisen in relatie tot: a. Belastingen en belastingcombinaties (sterkte en stabiliteit) van alle (te wijzigen) constructieve delen van het bouwwerk alsmede van het bouwwerk zelf; b. De uiterste grenstoestand van de bouwconstructie en onderdelen van de bouwconstructie.

-
-
2. Kwaliteitsverklaringen en CE-markeringen als bedoeld in paragraaf 1.4 van het Bouwbesluit 2003 en gegevens en bescheiden ten behoeve van een beroep op de gelijkwaardigheid, bedoeld in artikel 1.5 van het Bouwbesluit 2003.

Bijlage IV: Artikelen uit de Wet Gemeenschappelijke regelingen (WGR)

	Wet gemeenschappelijke regelingen
Hoofdstuk 1	Regelingen tussen gemeenten
§ 1	Bevoegdheid tot het treffen van een regeling
Artikel 1	1. De raden, de colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters van twee of meer gemeenten kunnen afzonderlijk of tezamen, ieder voor zover zij voor de eigen gemeente bevoegd zijn, een gemeenschappelijke regeling treffen ter behartiging van een of meer bepaalde belangen van die gemeenten. 2. De colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters gaan niet over tot het treffen van een regeling dan na verkregen toestemming van de gemeenteraden. De toestemming kan slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang. 3. Onder het treffen van een regeling wordt in dit artikel mede verstaan het wijzigen van, het toetreden tot en het uittreden uit een regeling.
§ 2	Algemene bepalingen
Artikel 8	1. Bij de regeling kan een openbaar lichaam worden ingesteld. Het openbaar lichaam is rechtspersoon. 2. In daarvoor bijzonder in aanmerking komende gevallen kan bij de regeling, in plaats van een openbaar lichaam, een gemeenschappelijk orgaan worden ingesteld. 3. In de regeling kan worden bepaald dat daarin omschreven bevoegdheden van bestuursorganen of van ambtenaren van aan de regeling deelnemende gemeenten worden uitgeoefend door bestuursorganen, onderscheidenlijk door ambtenaren van een der deelnemende gemeenten.
Artikel 10	1. De regeling vermeldt het belang of de belangen ter behartiging waarvan zij is getroffen of gewijzigd. 2. Een regeling, waarbij gebruik wordt gemaakt van de bevoegdheid, bedoeld in artikel 8, eerste of tweede lid, geeft aan welke bevoegdheden de besturen van de deelnemende gemeenten aan het bestuur van het openbaar lichaam onderscheidenlijk aan het gemeenschappelijk orgaan bij het aangaan van de regeling overdragen. Een regeling als hier bedoeld kan bepalingen inhouden omtrent de wijze waarop verandering kan worden gebracht in de overgedragen bevoegdheden. 3. Een regeling als bedoeld in het tweede lid houdt bepalingen in omtrent de inrichting en samenstelling van het bestuur van het openbaar lichaam onderscheidenlijk de samenstelling van het gemeenschappelijk orgaan en wijst de plaats van vestiging aan.
Artikel 12	1. Het bestuur van het openbaar lichaam bestaat uit een algemeen bestuur, een dagelijks bestuur en een voorzitter. 2. Het algemeen bestuur staat aan het hoofd van het openbaar lichaam. 3. De voorzitter is tevens voorzitter van het algemeen bestuur en van het dagelijks bestuur.
Artikel 24	1. Het algemeen bestuur van het openbaar lichaam kan commissies van advies instellen. Het regelt de bevoegdheden en de samenstelling. Artikel 94 van de Gemeentewet is van overeenkomstige toepassing. 2. De instelling van vaste commissies van advies aan het dagelijks bestuur of aan de voorzitter en de regeling van haar bevoegdheden en samenstelling geschieden door het algemeen bestuur op voorstel van het dagelijks bestuur onderscheidenlijk van de voorzitter. 3. Andere commissies van advies aan het dagelijks bestuur of aan de voorzitter worden door het dagelijks bestuur onderscheidenlijk de voorzitter ingesteld. 4. De leden van commissies van advies die geen burgemeester, wethouder of lid van een gemeenteraad zijn kunnen een vergoeding voor het bijwonen van vergaderingen van de commissie ontvangen. De artikelen 96 tot en met 99 van de Gemeentewet, alsmede de op grond daarvan gestelde nadere regelen, zijn alsdan van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat, wanneer daarin sprake is van een onderverdeling in gemeenteklassen, het bepaalde voor de gemeenteklasse van 50 001-100 000 inwoners van toepassing is.
Artikel 25	1. Het algemeen bestuur van het openbaar lichaam kan commissies instellen met het oog op de behartiging van bepaalde belangen indien de regeling in deze mogelijkheid voorziet. Het algemeen bestuur regelt de bevoegdheden en de samenstelling. Artikel 94 en 139 tot en met 144 van de Gemeentewet en de artikelen 21 en 23, eerste en tweede lid van deze wet zijn van overeenkomstige

2. toepassing.
3. Het algemeen bestuur gaat niet over tot het instellen van een commissie als bedoeld in het eerste lid dan na verkregen toestemming van de raden van elk der deelnemende gemeenten. De toestemming kan slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.
4. Het algemeen bestuur kan aan een commissie als bedoeld in het eerste lid bevoegdheden van het algemeen bestuur en van het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam overdragen, met uitzondering van de bevoegdheid tot:
 - a. het vaststellen van de begroting of van de jaarrekening, bedoeld in artikel 34;
 - b. het heffen van rechten, bedoeld in artikel 30, eerste lid, sub a;
 - c. het vaststellen van verordeningen door strafbepaling of politiedwang te handhaven.
5. Bevoegdheden van het dagelijks bestuur kunnen niet dan op voorstel van het dagelijks bestuur worden overgedragen.
6. Ten aanzien van een commissie als bedoeld in het eerste lid regelt het algemeen bestuur tevens voor zover zulks in verband met aard en omvang van de overgedragen bevoegdheden nodig is:
 - a. de werkwijze van de commissie;
 - b. de openbaarheid van vergaderingen;
 - c. de voorbereiding, de uitvoering en de openbaarmaking van besluiten van de commissie;
 - d. het toezicht van het algemeen, respectievelijk het dagelijks bestuur op de uitoefening van bevoegdheden van die commissie;
 - e. de verhouding van de overgedragen bevoegdheden tot die van het algemeen en het dagelijks bestuur;
 - f. de verantwoording aan het algemeen bestuur.
7. Ten aanzien van de vergadering van een commissie waaraan bevoegdheden van het algemeen bestuur zijn overgedragen is artikel 22, derde, vierde en vijfde lid van overeenkomstige toepassing, met inachtneming van door het algemeen bestuur vastgestelde nadere regels.
8. Indien de commissie zich ter zake van het behandelde waarvoor een verplichting tot geheimhouding geldt tot het algemeen bestuur heeft gericht, wordt de geheimhouding in acht genomen totdat het algemeen bestuur haar opheft.

Bijlage V: Interviewvragen

Inleiding

Beginnen met globaal noemen van:

- Mijn persoonsgegevens;
- Globaal doel van het onderzoek;
- Opzet van het interview;
- Wijze van registratie;
- Afspraken;
- Tijd.

Vragen

Is er een beleid, bij uw gemeente, voor het uitvoeren van de constructieve toets? Zo ja, hoe ziet dit beleid eruit? Zo nee, waarom niet?

- Wordt er gewerkt met een minimaal toetsniveau? Zo ja, hoe ziet dit eruit? Zo nee, waarom niet?
- Is er een prioriteitstelling bij het uitvoeren van de constructieve toets? Zo ja, hoe ziet dit eruit? Zo nee, waarom niet?

Hoe is de constructieve toets georganiseerd binnen uw gemeente?

- Waar bevinden de mensen zich, die de constructieve toets uitvoeren, t.o.v. de vergunningverleners?
- Hebben zij een adviserende of een beslissende functie?

Hoeveel uit te voeren constructieve toetsen zijn er binnen uw gemeente?

- Hoeveel fte, aan constructeurs, is benodigd om deze toetsen uit te voeren?

Welk kennisniveau hebben de constructeurs die de constructieve toets uit voeren? Welke opleidingen hebben zij gevolgd?

- Op welke manier worden blijven zij op de hoogte binnen hun vakgebied?

Op welke manier wordt de constructieve toets uitgevoerd binnen uw gemeente? Is er een bepaalde methode voor het constructief toetsen?

- Wilt u straks ook de mogelijkheid aanbieden om bouwaanvragen digitaal in te dienen via het Digitaal Bouwloket? Zo ja, welke gevolgen denkt u dat dit gaat hebben voor het uitvoeren van de constructieve toets? Zo nee, waarom niet?

Wat zijn voor u de voordelen bij een eventueel samenwerkingsverband?

- Zijn er voor u ook voordelen op het gebied van kosten, toetsingsniveau, eenduidigheid (uniformiteit) in de regio? Hoe zien die voordelen eruit?
- Zouden er, voor uw gemeente, ook nadelen verbonden zijn aan een eventuele samenwerking op het gebied van de constructieve toets?

Wat ziet u als resultaat van een eventueel samenwerkingsverband?

- Hoe zou het uitvoeren van de constructieve toets georganiseerd moeten worden? Denk hierbij aan beleid, organisatie, capaciteit en methode?

Zijn er voor u ook middelen beschikbaar voor het aangaan van een samenwerkingsverband? Zo ja, welke middelen? Zo nee, waarom niet en hoe denkt u aan de benodigde middelen te komen.

- Bent u ook bereid deze middelen in te zetten voor een eventueel samenwerkingsverband?

Bijlage VI: Resultaten bij de verschillende gemeenten naar onderzoeksoptiek

<u>Beleid</u>	▪ Vanaf 07-02-2006 bestuurlijk vastgelegde CKB-systematiek. ▪ In de CKB systematiek zijn verschillende toetsniveaus voor verschillende gebouwtypen vastgelegd. ▪ Voordat de CKB-systematiek ingevoerd werd, was er een prioriteitstelling naar het feit of er “langdurig” mensen in het te bouwen object verbleven.
<u>Organisatie</u>	▪ Een externe marktpartij, het ingenieursbureau, voert de constructieve toets uit. ▪ Het ingenieursbureau geeft advies aan de vergunningverlener van de gemeente.
<u>Capaciteit (fysiek)</u> <u>(kennis)</u>	▪ De Gemeente voert ongeveer 100-150 toetsen op jaar basis uit; ▪ Er wordt aangenomen dat het ingenieursbureau over voldoende capaciteit beschikt om de constructieve toets uit te voeren. ▪ Er wordt aangenomen dat het ingenieursbureau over voldoende kennis beschikt om de constructieve toets uit te voeren.
<u>Methode</u>	▪ Allereerst wordt de ontvankelijkheid getoetst door de gemeente, voor de constructieve bescheiden doet het ingenieursbureau dit. ▪ Aanvragers worden aangeschreven dat het ingenieursbureau de constructieve toets uitvoert en dat er dus mogelijk contact opgenomen kan worden door hun. ▪ Het ingenieursbureau voert een volledige (toets) uit tijdens het vergunning verleningproces. ▪ De detail berekeningen worden niet altijd getoetst.
<u>Welvaartswinst</u>	Voordelen: ▪ Mogelijkheid tot kortere fysieke afstand tussen gemeenten en constructeurs. ▪ Mogelijkheid dat een constructeur bij de gemeenten zelf de toetsen uit gaat voeren. ▪ Meerdere manieren van kostenvoordelen, namelijk gezamenlijk goedkoper uitbesteden of inhuren eigen constructeur(s). Nadelen: ▪ Afhankelijkheid. ▪ Bestaand samenwerkingsoverleg te klein om eigen constructeurs in dienst te nemen.
<u>Consensus over het eindresultaat</u>	3 Mogelijkheden voor een samenwerkingsverband: ▪ Gezamenlijk uitbesteden aan een marktpartij; ▪ Eigen constructeur(s) in dienst nemen; ▪ Aansluiten bij 1 (grote) gemeente. De voorkeur gaat uit naar een oplossing waarbij een constructeur de werkzaamheden voor een gedeelte of helemaal bij de gemeente zelf uit gaat voeren.
<u>Beschikbaarheid van middelen</u>	▪ In 2005 is er € 26.000 incl. BTW (= €21.850 excl. BTW) uitgegeven aan de uitvoering van de constructieve toets. ▪ Voor 2006 is dit budget ook beschikbaar. ▪ Doordat er in 2007 veel nieuwe woningen gebouwd gaan worden wordt dan het budget waarschijnlijk verhoogd.

-
- Dit budget is beschikbaar en inzetbaar voor een samenwerkingsverband.

<u>Beleid</u>	▪ Geen beleid; ▪ Geen verschillende toetsniveaus; ▪ Geen prioriteitstelling.
<u>Organisatie</u>	▪ De constructieve toets wordt uitgevoerd door een ingenieursbureau; ▪ Hartman geeft advies aan de vergunningverleners van de gemeente;
<u>Capaciteit (fysiek)</u>	▪ Er wordt aangenomen dat het ingenieursbureau over voldoende capaciteit beschikt om de toetsen uit te voeren; ▪ Bij de gemeente komen ongeveer 500 bouwaanvragen binnen waarbij er 205 constructieve toetsen uitgevoerd dienen te worden;
<u>(kennis)</u>	▪ Er wordt aangenomen dat het ingenieursbureau over voldoende kennis beschikt om de toetsen uit te voeren.
<u>Methode</u>	Er is niet een bepaalde methode voor het uitvoeren van de constructieve toets, doordat het is uitbesteed. Als je het vergelijkt met Enschede zie krijg je het volgende: ▪ De ontvankelijkheid wordt bepaald door de gemeente zelf; ▪ De berekeningen tijdens de vergunningverlening en de detailberekeningen tijdens het toezicht op de bouwvergunning worden allen uitgevoerd door Hartman.
<u>Welvaartswinst</u>	▪ De gemeente ziet een aantal voordelen in een samenwerkingsverband waardoor er welvaartswinst kan ontstaan; ▪ Uniforme werkwijze en niveau; ▪ Uitvoering van de constructieve toets door de overheid in plaats van door een marktpartij;
<u>Consensus over het eindresultaat</u>	▪ Samenwerking met zoveel mogelijk gemeenten uit de omgeving; ▪ Min. twee grotere gemeente die de toetsen voor de samenwerkende gemeenten uit gaan voeren; ▪ Niet alleen de uitvoering maar ook de verantwoordelijkheid wordt overgedragen. ▪ Brede basis aan constructeurs;
<u>Beschikbaarheid van middelen</u>	▪ De uitgaven van 2005 waren €120.000,- dit bedrag is ook beschikbaar voor een samenwerkingsverband; ▪ De gemeente is bereid deze middelen ook in te zetten.

<u>Beleid</u>	▪ Beleid is dat de gemeente de constructieve toets niet uitvoerd.
<u>Organisatie</u>	▪ NVT (voeren geen constructieve toets uit)
<u>Capaciteit (fysiek)</u>	▪ NVT (voeren geen constructieve toets uit)
<u>(kennis)</u>	▪ NVT (voeren geen constructieve toets uit)
<u>Methode</u>	▪ NVT (voeren geen constructieve toets uit)
<u>Welvaartswinst</u>	▪ Ligt aan het aantal fouten wat er uit gehaald kan worden.
<u>Consensus over het eindresultaat</u>	▪ Samenwerking maar er is nog geen idee gevormd over de manier waarop. Zijn wel bezig met een samenwerkingoverleg op het gebied van Bouwen en Milieu.
<u>Beschikbaarheid van middelen</u>	▪ Op het moment wordt er niks gedaan, indien er iets in de vorm van een samenwerking zou gaan gebeuren moet hier extra budget voor vrij gemaakt worden

<u>Beleid</u>	▪ Op het moment heeft de gemeente geen specifiek beleid t.a.v. de constructieve toets; ▪ Begin 2007 wil de gemeente wel een bouwbeleidsplan bestuurlijk vastleggen; ▪ Naar inzicht van de bouwplantoetser wordt op het ogenblik besloten of en op welk niveau er getoetst wordt.
<u>Organisatie</u>	▪ De bouwplantoetsers geven advies aan de vergunningverlener; ▪ In 9 van de 10 gevallen is de vergunningverlener (bij mandaat het hoofd Bouwen & Milieu)
<u>Capaciteit (fysiek)</u> (kennis)	▪ Er zijn 4 (3,25 fte) bouwplantoetsers in dienst, waarvan 2 op inhuur basis. ▪ De bouwplantoetsers zijn <u>niet</u> fulltime bezig met het uitvoeren van de constructieve toets. ▪ Er is onvoldoende capaciteit om alle benodigde constructieve toetsen uit te voeren. ▪ Bij de gemeente worden 526 bouwvergunningaanvragen ingediend op jaarbasis. ▪ Alle bouwplantoetsers hebben een HBO bouwkunde niveau. ▪ 3 bouwplantoetsers hebben een afgeronde HBO bouwkunde opleiding. ▪ 1 van de bouwplantoetsers heeft ervaring als constructeur bij een commercieel bedrijf.
<u>Methode</u>	▪ Zodra de aanvraag binnen is wordt allereerst zeer strak de ontvankelijkheid bepaald. ▪ Nadat de aanvraag ontvankelijk is verklaard wordt, naar inzicht van de bouwplantoetser, de constructieve toets wel of niet uitgevoerd; ▪ Indien er detailberekeningen later worden ingediend (opgenomen als voorwaarde in de vergunning), worden deze niet altijd gecontroleerd.
<u>Welvaartswinst</u>	Voordelen: ▪ Waarborging continuïteit; ▪ Efficiënter; Nadelen: ▪ Afhankelijkheid van andere partij(en).
<u>Consensus over het eindresultaat</u>	▪ De gemeente ziet 3 mogelijkheden van samenwerken: 1. Samenwerken met een aantal gemeenten en eigen constructeurs in dienst nemen; 2. Samenwerken met andere gemeenten en dan gezamenlijk uitbesteden naar 1 marktpartij; 3. Aansluiten bij een gemeente die dan de constructieve toetsen uitvoert voor de samenwerkende gemeenten. ▪ Welke keuze er wordt gemaakt is afhankelijk van 3 variabelen: 1. Financieel; 2. Continuïteit waarborging; 3. Kwaliteit.
<u>Beschikbaarheid van middelen</u>	▪ Zolang er geen bestuurlijk vastgesteld beleid is voor de uitvoering van de constructieve toets is er ook geen gericht budget beschikbaar; ▪ Zodra het beleid is vastgesteld komt er een bepaald budget

beschikbaar;

- Er bestaat nog geen idee over de hoogte van het budget;
- Dit budget is ook beschikbaar en aanwendbaar voor samenwerking.

<u>Beleid</u>	▪ Geen specifiek beleid. ▪ Geen verschillende toetsniveaus. ▪ Alleen de bouwaanvragen met een bouwsom + 1 miljoen euro worden getoetst. De prioriteit bij de gemeente ligt dus bij de grotere projecten.
<u>Organisatie</u>	▪ De constructieve toets, van grotere projecten (+€1.000.000,-), wordt uitgevoerd door een ingenieursbureau. ▪ Het ingenieursbureau heeft een adviserende functie richting vergunningverlener
<u>Capaciteit (fysiek)</u> (kennis)	▪ Er dienen 200 constructieve toetsen per jaar uitgevoerd te worden. ▪ De gemeente heeft voor 0,2 fte beschikking over het ingenieursbureau. Komt overeen met 1 dag /1 persoon /per week ▪ Aangenomen wordt dat het ingenieursbureau beschikt over voldoende kennis om de constructieve toets uit te voeren.
<u>Methode</u>	▪ De gemeente heeft geen specifieke indeling voor de uitvoering van de constructieve toets. ▪ In vergelijking met Enschede voert het ingenieursbureau gedeeltelijk de ontvankelijkheids bepaling uit en de toets tijdens de vergunningverlening. Het toetsen van detailberekeningen wordt niet uitgevoerd.
<u>Welvaartswinst</u>	▪ Uitvoering door de overheid i.p.v. de private sector. ▪ Meer feedback en interactie over de uitvoering van de constructieve toets. ▪ 1 maal per week/ 2 weken een constructeur aanwezig bij de gemeente. ▪ Tweedegraads effect (spin-off) is dat de totale kwaliteit van de constructieve toets in de regio hoger wordt.
<u>Consensus over het eindresultaat</u>	▪ De gemeente ziet als eindresultaat een samenwerking met verschillende gemeenten uit de omgeving ▪ De uitvoering van de constructieve toets wordt niet op 1 plaats uitgevoerd, maar de constructeur komt ook daadwerkelijk bij de gemeenten langs om daar de taken uit te voeren
<u>Beschikbaarheid van middelen</u>	▪ De gemeente heeft op dit ogenblik het geldelijke equivalent van 0,2 fte (schaal 10) beschikbaar voor een eventueel samenwerkingsverband. ▪ Zodra de uitbreiding van start gaat zijn er waarschijnlijk meer middelen beschikbaar. ▪ De gemeente is bereid deze middelen in te zetten voor een samenwerkingsverband.

<u>Beleid</u>	▪ De gemeente heeft op dit ogenblik geen beleid op het gebied van de constructieve toets; ▪ Ook hanteert de gemeente geen verschillende toetsniveaus of een prioriteitstelling voor de uitvoering van de constructieve toets; ▪ De gemeente hoopt binnen nu en een half jaar een nieuw bouwbeleidsplan op te stellen, waarin ook prioriteit gegeven wordt aan de uitvoering van de constructieve toets.
<u>Organisatie</u>	▪ De gemeente voert op het ogenblik nauwelijks constructieve toetsen uit. ▪ De gemeente heeft eenmalig de constructieve toets, voor de bouwaanvraag van het gemeentehuis, uitbesteed aan een ingenieursbureau.
<u>Capaciteit (fysiek)</u> (kennis)	▪ Bij de gemeente worden ongeveer 500 bouwvergunning aanvragen ingediend. ▪ Van deze aanvragen is ongeveer 1/3 voor een lichte en 2/3 voor een reguliere bouwvergunning. ▪ Er wordt geschat dat er met de huidige mening over wat wel en niet getoetst dient te worden dat er ongeveer 100 constructieve toetsen uitgevoerd dienen te worden. ▪ De gemeente heeft op het ogenblik 2,5 fte bouwplanbeheerders en 2 fte toezichthouders in dienst, welke geen van beiden de constructieve toets uitvoeren. ▪ Eén van de bouwplanbeheerders heeft HBO bouwkunde niveau, de rest (incl. toezichthouders) heeft MBO bouwkunde niveau. ▪ Allen hebben zij geruime ervaring in de werkzaamheden, niet de constructieve toets, die zij uit moeten voeren.
<u>Methode</u>	▪ Doordat er op het ogenblik nauwelijks constructief getoetst wordt is er geen bepaalde methode. ▪ Wel wordt de ontvankelijkheid strikt bepaald, zodat alle constructieve bescheiden wel ingediend worden ook al worden zij nauwelijks gecontroleerd.
<u>Welvaartswinst</u>	De gemeente ziet een aantal voordelen in het uitvoeren van de constructieve toets in samenwerkingsverband. Deze voordelen zijn wel gericht op een samenwerkingsverband met eigen constructeurs of de aansluiting bij een andere (grote) gemeente. De voordelen zijn: ▪ De uitvoering van de constructieve toets krijgt de kwaliteit die het moet hebben; ▪ Er is iemand die bij de gemeente aanwezig is om de toetsen uit te voeren; ▪ Onafhankelijkheid van marktpartijen, de gemeente is van mening dat deze gemeentelijke taak het beste door de overheid zelf uitgevoerd kan worden; ▪ Kostenvoordeel ten opzichte van het uitbesteden naar een marktpartij; ▪ Sneller en directer contact met de constructeur die de bouwvergunning aanvragen toetst; ▪ Uniformiteit in de regio. De gemeente ziet ook een aantal nadelen in het samenwerken op het gebied van de constructieve toets. Deze nadelen zijn:

	▪ Indien je met een aantal kleinere gemeenten iemand zelf in dienst neemt krijg je de personeelsadministratieve lasten erbij; ▪ Minder flexibel dan wanneer de gemeente een eigen constructeur in dienst zou hebben; ▪ Er is bij een constructeur in samenwerkingsverband minder gebiedskennis en verbondenheid met de gemeente.
<u>Consensus over het eindresultaat</u>	▪ De gemeente ziet het liefst een samenwerking waarbij aangesloten wordt bij een grotere gemeente. Hierbij zouden ze graag zien dat een constructeur bij de gemeente zelf de bouwplannen constructief komt toetsen. Hierbij moet dan ook de mogelijkheid zijn dat de eigen medewerkers op de hoogte gesteld worden hoe een “simpel” bouwplan constructief getoetst moet worden. Hierdoor zou de gemeente deze bouwplannen voor een gedeelte zelf kunnen toetsen en de complexere constructieve toetsen zouden dan binnen het samenwerkingsverband getoetst kunnen worden. ▪ Een andere mogelijkheid die de gemeente ziet is het gezamenlijk met een aantal kleinere gemeenten een constructeur in dienst nemen die de constructieve toetsen uit gaat voeren. Echter de voorkeur gaat naar de “centrumgemeente” oplossing.
<u>Beschikbaarheid van middelen</u>	▪ De gemeente heeft structureel €15.000 beschikbaar voor de uitvoering van de constructieve toets. ▪ De bedoeling is om dit budget voor 2007 te verdubbelen. ▪ Het totale budget is beschikbaar en inzetbaar voor een eventueel samenwerkingsverband.